

Ohjaavien ministeriöiden ja Lapin elinvoimakeskuksen välinen tulossopimus 2026–2027

Sisällys

1 Strategiset linjaukset	3
1.1 Elinvoimakeskusten strategia	3
1.2 Johdon katsaus	3
1.2.1 Toimintaympäristö ja tulostavoitteiden 2025 toteutuminen	3
1.2.2 Strategisten tavoitteiden edistäminen alueella	4
2 Yhteiskunnallinen vaikuttavuus	6
3 Tulostavoitteet	7
4 Voimavarojen hallinta	27
5 Voimassaolo, seuranta ja allekirjoitukset	28
6 Liite	29

1 Strategiset linjaukset

Lapin elinvoimakeskus on vuoden 2026 alussa toimintansa aloittanut monialainen valtion aluehallinnon virasto, jonka toimialue kattaa Lapin maakunnan. Elinvoimakeskus toteuttaa toiminnassaan sekä valtion yhteisiä hallitusohjelman ja elinvoimakeskusten strategian tavoitteita että ohjaavien hallinnonalojen toimialakohtaisia strategisia tavoitteita.

1.1 Elinvoimakeskusten strategia

Elinvoimakeskuksille on laadittu vuosille 2026–2027 yhteinen strategia, joka toimii tulossopimuksen runkona. Strategian painopisteet ja tavoitteet ovat seuraavat.

Kestävä kasvu

1. Kehitämme elinkeinorakennetta monipuolisemmaksi ja kansainvälisemmäksi tukemalla uudistuvaa ja kasvavaa yritystoimintaa
2. Tuemme pk-yritysten TKI-panostusten kasvua osana kestävän kasvun vauhdittamista
3. Vahvistamme ruokajärjestelmän kokonaiskestävyyttä, kilpailukykyä ja häiriönsietokykyä
4. Ylläpidämme ja kehitämme liikennejärjestelmää, joka on toimiva, turvallinen ja kestävä

Puhdas siirtymä

1. Kiihdytämme puhdasta siirtymää, mikä tukee talouden rakennemuutosta, kestävää luonnonvarojen käyttöä ja kiertotaloutta
2. Varmistamme osaltamme luonnon monimuotoisuuden vahvistumisen, luontokadon pysäyttämisen ja hiilinegatiivisuuden saavuttamisen

Varautuminen ja kokonaisturvallisuus

1. Vahvistamme yhteiskunnan toimintavarmuutta ja kriisinkestävyttä

Hyvinvointi ja yhdenvertaisuus

1. Edistämme laadukasta ja tuottavaa työelämää, joka vastaa työelämän muutoksiin
2. Turvaamme puhtaat vedet, elinvoimaisen luonnon ja kulttuuriympäristöt sekä rakennetun ympäristön osana hyvinvointia ja turvallista arkea

Vaikuttavan, vastuullisen ja poikkihallinnollisen valtion aluehallinnon mahdollistajat.

1.2. Johdon katsaus

1.2.1 Toimintaympäristö ja tulostavoitteiden 2025 toteutuminen

Lapin toimintaympäristöön vaikuttaa merkittävästi geopolitiittinen tilanne ja siitä aiheutuneet muutokset. Tulostavoitteiden saavuttamisen osalta Lapin ELY-keskus arvioi, että valtaosa niin strategisista kuin toiminnallisistakin tavoitteista tullaan saavuttamaan.

Toimintaympäristön muutoksen vaikutukset heijastuvat monella tapaa kaikkiin Lapin keskeisiin elinkeinoihin ja saavutettavuuden tarpeisiin. Lapin elinkeinoelämässä matkailu, mineraalit, metsä ja energia-ala ovat edelleen keskeisiä kasvun vetureita. Uutena kasvavana kokonaisuutena mukaan on tullut entistä voimakkaammin maanpuolustukseen, sotilaalliseen

kaksoiskäyttöön ja liikkuvuuteen liittyvät aloitteet, joihin myös koheesiorahoituksen siirto reArm-toimintalinjoihin liittyy.

Vihreä siirtymä ja sen aikaan saama murros on vaikuttanut merkittävästi energiasektorilla, ja raaka-aineiden hankkimisessa sekä teollisuuden kehityksessä. Lapin näkymät ovat kokonaisuutena valoisat, vaikkakin seutukuntien, kuntien ja toimialojen kehitys on erilaista ja eritahtista.

Kansainvälinen matkailu on erityisen vahvaa ja matkailussa odotetaan jälleen ulkomaisten vierailijoiden osalta uutta ennätystalvea. Matkailun vaikutukset säteilevät monille toimialoille kuten rakentamiseen, kuljetusallalle ja muihin palveluihin. Myös teollisuuden (ml. kaivokset) rooli aluetaloudessa on merkittävä. Kehitys on ollut vahvaa viimeisten vuosien aikana ja positiivinen kehitys on heijastunut myös teollisuuspalveluyrityksiin.

Valtion aluehallintouudistus

Valtion aluehallinnon uudistuksessa ELY-keskus on vahvasti mukana valmistelussa, ja henkilöstö on sitoutunut valmistelun edellyttämään lisätyöhön. Valtion säästötavoitteet ovat vaikuttaneet Lapin ELY-keskuksen palvelukykyyn alentavasti. ELY-keskusten tehtävät eivät ole kuitenkaan vähentyneet. Myös lisääntynyt kansalaisaktiivisuus kuormittaa viranomaista aikaisempaa enemmän. Edellä kuvattu tilanne aiheuttaa osaamisresurssin puutetta ja saattaa aiheuttaa merkittävän henkilövoimavarariskin tulevina vuosina.

Liikenne ja infrastruktuuri vastuualueen osalta palvelukyky on tyydyttävä. Useita tehtäväkokonaisuuksia hoitaa yksi henkilö, joten särkymävaraa ei äkillisten poistumien takia ole ja tämä voi aiheuttaa käsittelyviiveitä. Säästöt tulevat vaikuttamaan erityisesti valtakunnallisesti keskitettyjen palveluiden käsittelyaikoihin.

Palvelukyky ympäristö- ja luonnonvarat tehtävissä on säilynyt kohtuudella, mutta lisääntyneet vihreään siirtymään liittyvät hankkeet, toimintaympäristömuutokset sekä menettelyjen lakisäätöiset määräajat voivat aiheuttaa riskin palvelujen laadulle henkilövoimavarojen niukkuuden vuoksi.

E-vastuualueella palvelukyky on ollut kohtuullinen. Lisääarvoa perustehtäville on haettu erilaisilla strategisilla hankkeilla. ELY-keskuksen johdolla on valmistunut

Lapin ensimmäinen yrittäjyysstrategia. Maaseutu ja energia yksikössä on korostunut huoltovarmuuteen ja varautumiseen liittyvät tehtävät aikaisempaa enemmän. Maaseuturahoituksen kysyntä on ollut vilkasta painottuen maaseutualueiden matkailuun alueilla, joista puuttuu markkinaehtoinen toiminta.

Puhtaan siirtymän vaikutus resursseihin

Puhtaan siirtymään kytkeytyviä hankkeita (malminetsintä, kaivokset, tuulivoima, pumppuvoimalat, aurinkovoima, teollisuuden energiahankkeet, teollisuuden muutokset jne.), valmistellaan Lapissa. Neuvotteluja, tiedottamista ja ohjaustarvetta on poikkeuksellisen paljon liittyen yva-menettelyihin, maankäytön suunnitteluun ja luvitukseen. Ilmiöt ilmastonmuutos ja luontokato tuottavat tarvetta yhteensovittamiselle, mikä sekin kuormittaa viranomaista.

Venäjän hyökkäyssota on suoraan vaikuttanut rajayhteistyön tekemiseen, erilaisten tilannekuvien muodostamiseen ja valmiusasioden ylläpidon nostamiseen. Erityisen näkyvä vaikutus on ollut hankeyhteistyön loppuminen ja Venäjän raja-alueen elinkeinojen hiipuminen. Rajavesistöillä vesienhoito- ja vesitaloustehävät ovat hoituneet liki normaalisti. Työtyytyväisyytemme on arvion mukaan pysynyt korkealla tasolla tulevasta uudistuksista huolimatta.

1.2.2 Strategisten tavoitteiden edistäminen alueella

Lapin elinvoimakeskus toimii maakunnan strategisten painopisteiden mukaisesti tiiviissä yhteistyössä alueen toimijoiden kanssa. Painopisteet on sovitettu yhteen Lappi-sopimuksen ja maakuntaohjelman kanssa, mikä edellyttää jatkuvaa vuorovaikutusta, tiedonvaihtoa ja

yhteisten tavoitteiden asettamista. Yhteistyö maakuntatasolla on tiivistä, ja strategisten asiakirjojen ristiriidat ovat vähäisiä.

Keskeiset strategiset painopisteet ovat:

- **Kestävä kasvu:** yritysten kilpailukyvyn ja uudistumisen tukeminen, elinkeinorakenteen monipuolistaminen sekä saavutettavuuden ja osaavan työvoiman varmistaminen.
- **Puhdas siirtymä:** ilmastonmuutoksen hillintä ja sopeutuminen, luonnon monimuotoisuuden ja vesien tilan parantaminen.
- **Varautuminen ja kokonaisturvallisuus:** yhteiskunnan toimintavarmuuden ja kriisinkestävyyden vahvistaminen, NATO, kaksoiskäyttöön liittyvän -yhteistyön huomioiminen aluekehityksen välinein.
- **Hyvinvointi ja yhdenvertaisuus:** laadukas työelämä, ihmisten hyvinvointi ja turvallisuus, maahanmuuttajien kotoutuminen sekä osaamisen ja kulttuurin edistäminen.

Lapin elinvoimakeskus tukee elinkeinoelämää, innovaatioita ja työllisyyttä sekä varmistaa toimivan saavutettavuuden ja kestävä kehityksen ratkaisut.

2 Yhteiskunnallinen vaikuttavuus

Elinvoimakeskukset toteuttavat osaltaan valtion talousarviossa 2026 asetettuja yhteiskunnallisia vaikuttavuustavoitteita:

- Koko väestön koulutus- ja osaamistaso nousee edistään talouden uudistumista, työllisyyttä ja hyvinvointia (OKM)
- Koulutustarjonta vastaa uuden työvoiman tarvetta ja toimialan palvelurakenne vastaa väestömuutokseen (OKM)
- Tieteen taso ja vaikuttavuus paranevat ja tutkimus-, innovaatio- ja kehittämistoiminnan edellytykset vahvistuvat (OKM)
- Taidetta ja kulttuuria tehdään, tuotetaan ja hyödynnetään monipuolisesti sekä huolehditaan monimuotoisesta kulttuuriperinnöstä (OKM)
- Liikkuva elämäntapa vahvistuu (OKM)
- Biotalous tuottaa merkittävää arvonlisää ja kannattavaa yritystoimintaa (MMM)
- Elinvoimainen maaseutu vahvistaa kokonaisturvallisuutta ja huoltovarmuutta (MMM)
- Tietovarannoista ja tutkimuksesta vakautta ja vaurautta (MMM)
- Digitalisaatio ja datatalous luovat kestävästä kasvusta sekä vahvistavat luottamusyhteiskuntaa (LVM)
- Tulevaisuuden liikennejärjestelmä on turvallinen, tietopohjainen ja kestävä (LVM)
- Dataan perustuvat liikenteen palvelut ovat tehokkaita ja vastaavat asiakkaiden tarpeisiin (LVM)
- Digitaaliset yhteydet ja liikennejärjestelmä parantavat Suomen kilpailukykyä sekä kansainvälistä saavutettavuutta (LVM)
- Elinkeinoelämä uudistuu ja alueiden elinvoima vahvistuu (TEM)
- Työllisyys kasvaa ja osaavan työvoiman saatavuus paranee (TEM)
- Puhtaat investoinnit edistävät ilmastotavoitteita (TEM)
- Hiilinegatiivinen Suomi on pysäyttänyt luontokadon ja saastumisen (YM)
- Vihreä siirtymä on kasvun perusta (YM)
- Elinympäristöt ja uudet ratkaisut tukevat sujuvaa arkea kaikissa elämäntilanteissa (YM)

Lisäksi seuraavia tavoitteita:

Elinvoimakeskukset toimeenpanevat osaltaan vuosille 2025–2027 hyväksyttyä Team Finland (TF) -strategiaa ja johtavat alueellista TF-työtä.

Elinvoimakeskukset toimeenpanevat osaltaan Suomen kestävästä kasvusta ohjelmaa varmistaen ohjelman toimeenpanon tuloksellisuuden ja lainmukaisuuden RRF-toimeenpanon edellyttämällä tukiviranomaisen vastuilla, joista säädetään laissa EU:n elpymis- ja palautumistukivälineen hallinnoinnista, valvonnasta ja tarkastuksesta (537/2022).

3 Tulostavoitteet

Tässä luvussa esitellään elinvoimakeskuksen tulostavoitteet. Tulostavoitekokonaisuudet on soveltuvin osin viety elinvoimakeskusten strategian tavoitteiden mukaisten väliotsikoiden alle. Tulostavoitteiden toteutumista seurataan puolivuositain liikennevalomallia hyödyntäen (ks. tarkemmin luku 5).

Kestävä kasvu

A1: Kehitämme elinkeinorakennetta monipuolisemmaksi ja kansainvälisemmäksi tukemalla uudistuvaa ja kasvavaa yritystoimintaa

Pk-yritysten uudistumista ja kasvua tuetaan yhä vaikuttavammalla rahoituksen, asiakas- ja palveluohjauksen sekä työelämän laadun ja tuottavuuden edistämistoimien yhteistyöllä alueellisissa yrityspalveluekosysteemeissä.

Tavoite 2026

Luomme elinvoimakeskukseen osastorajat ylittävän, ml. rakennerahastot, yrityspalveluiden yhteistyön toimintamallin (esim. tiimi tai foorumi), joka vahvistaa ja kokoaa yhteen EVK:n sisäistä monialaista yhteistyötä, tehostaa tiedonvaihtoa, tukee asiantuntijoiden osaamisen kehittämistä ja lisää yrityspalveluiden kokonaisvaikuttavuutta.

Edistämme vuonna 2025 valmistuneen Lapin yrittäjyysstrategian toimeenpanoa ja arvioimme strategian toteumaa vuosittain. Huomioimme Kasvupalveluhankkeessa kehitettävät työkalut ja toimintamallit ja lisäämme sekä EVK:n asiantuntijoiden että Lapin yritysneuvojaverkoston osaamista yrityksille tarjottaviin kasvupalveluihin liittyvissä keskeisissä teemoissa (mm. työelämän tuottavuus ja laatu, kansainvälistyminen, uudistuminen ja TKI) sekä elinvoimakeskuksen omana työnä, että Strategista kasvua muutoksessa –hankkeen avulla. Jatkamme TKI-lähettiläsmallin kehittämistä. Laadimme Lapin yrityspalveluekosysteemin kuvauksen sisältäen myös työelämän kehittämisen sekä määrittelemme toimintaa ja yhteistyötä koskevat kehittämistavoitteet. Kehitämme yhteistyötä eri aluetoimijoiden kanssa erityisesti Team Finland -aluetyön ja SYP-verkoston (mukana myös oppilaitokset ja työllisyysalueet) puitteissa hyödyntäen myös elinvoimakeskuksen monialaista asiantuntijuutta.

Tavoite 2027

Toimimme elinvoimakeskuksen osastorajat ylittävän, ml. rakennerahastot, yrityspalveluiden yhteistyön toimintamallin mukaisesti vahvistaen EVK:n sisäistä monialaista yhteistyötä, mikä tehostaa tiedonvaihtoa, tukee asiantuntijoiden osaamisen kehittämistä ja lisää yrityspalveluiden kokonaisvaikuttavuutta. Edistämme Lapin yrittäjyysstrategian toimeenpanoa ja arvioimme strategian toteumaa vuosittain. Huomioimme Kasvupalveluhankkeessa kehitettävät työkalut ja toimintamallit ja lisäämme sekä EVK:n asiantuntijoiden että Lapin yritysneuvojaverkoston osaamista yrityksille tarjottaviin kasvupalveluihin liittyvissä keskeisissä teemoissa (mm. työelämän tuottavuus ja laatu, kansainvälistyminen, uudistuminen ja TKI). Jatkamme TKI-lähettiläsmallin kehittämistä. Kehitämme yhteistyötä eri aluetoimijoiden kanssa erityisesti Team Finland -aluetyön ja SYP-verkoston (mukana myös oppilaitokset ja työllisyysalueet) puitteissa hyödyntäen myös elinvoimakeskuksen monialaista asiantuntijuutta.

Tavoite 2029

Alueiden elinkeinorakenne on monipuolistunut (maaseudut, saaristot, kaupungit)

Tavoite 2026

Maaseudun yritysrahoitus on tällä kaudella kohdistunut pääosin matkailuhankkeisiin muutamaa poikkeusta lukuun ottamatta: matkailurahoituksen kysyntä jatkuu vilkkaana, mutta tavoitteena on, että sen mukana saadaan alueelle monipuolisia palveluita myös muille toimialoille. Lisäksi tavoitteena on saada aktivoitua elintarvikejalostuksen hankkeita sekä yritysten digitaalisuutta edistäviä hankkeita.

Edistämme yritysten neuvonnalla ja palveluohjauksella sekä aktiivisella verkostotyöllä Lapin vahvojen toimialojen, kuten eri teollisuudenalojen ja matkailun kestävää kasvua. Edistämme pk-yritysten liiketoimintamahdollisuuksia erityistä kasvupotentiaalia omaavilla nousevilla toimialoilla, kuten luovilla aloilla, ICT-aloilla sekä kiertotalouteen ja puolustusteollisuuteen liittyvillä aloilla. Lisäksi tuemme arktiseen osaamiseen perustuvien ratkaisujen kehittämistä yritysten kasvun ja kansainvälistymisen

<

Rakennemuutostilanteiden aktiivinen ja kokonaisvaltainen hallinta valtion edustajana alueilla, tilannekuvan ylläpito, ennakointi alueen keskeisistä toimialoista, niiden kehitysnäkymistä ja työvoimatarpeista

Tavoite 2026

Lapin ennakointiverkostotoiminnan kautta ylläpidetään ajantasaista tilannekuvaa ja tulevaisuuden näkymiä eri toimialoilta. Tämä mahdollistaa varhaisen reagoinnin rakennemuutostilanteisiin. Lapissa verkostomainen toimintatapa on osa normaalia perustystä.

Lapissa on kehitetty toimijoiden välinen yhteistyömalli rakennemuutostilanteita varten, ja mallia on koeponnistettu useaan otteeseen akuuteissa tilanteissa. Toimintamallia arvioidaan ja kehitetään jatkuvasti kertyneiden kokemusten pohjalta. Malli pitää sisällään kaikki alueen toimijat; kunnat, maakuntaliiton, oppilaitokset, elinkeinoelämän ja yrittäjien edustuksen. Jokainen osallistuu äkilliseen rakennemuutokseen oman perustehtävänsä näkökulmasta.

Elinvoimakeskus toimii tarvittaessa koordinoivassa roolissa valtion neutraalina toimijana erityisesti tilanteissa, joissa muutoksen vaikutukset ulottuvat laajemmalle alueelle. Yhdessä eri toimijoiden kanssa laadittu käytännönläheinen toimintasuunnitelma määrittelee toimijoiden roolit ja vastuut käytännön toimeenpanossa sekä käytettävissä olevat resurssit tilanteen edellyttämien haasteiden ratkaisemiseksi.

Elinvoimakeskuksen rooliin kuuluu käynnistää tarpeenmukainen vuoropuhelu alueen ja työ- ja elinkeinoministeriön välillä sekä kartoittaa omassa käytössään olevat resurssit, kuten EU-ohjelmien kautta kanavoituvat rahoitukset ja kansalliset rahoitusmahdollisuudet. Näiden resurssien käyttöä kohdennetaan tarvittavien toimenpiteiden käynnistämiseksi.

Lisäksi elinvoimakeskus aktivoi alueen toimijoita lisäarvoa tuottavien hankkeiden käynnistämiseen. Toimintasuunnitelman toteutusta täsmennetään ja sen etenemistä seurataan tiiviisti yhteistyössä eri toimijoiden kanssa. Samalla ylläpidetään jatkuvaa vuoropuhelua valtioneuvoston suuntaan.

Elinvoimakeskuksella on keskeinen rooli valtakunnallisten instrumenttien (TEM, EGR, TF) ja alueellisten tarpeiden yhteensovittajana. Äkillisissä rakennemuutostilanteissa elinvoimakeskus hyödyntää olemassa olevia ekosysteemejä sekä kokoaa ja rakentaa tilanteen edellyttämiä uusia verkostoja.

Tavoite 2027

Lapin ennakointiverkostotoiminnan kautta ylläpidetään ajankohtaista tilannekuvaa ja tulevaisuuden näkymiä eri toimialoilta. Toimintamallia ja käytäntöjen toimivuutta arvioidaan ja kehitetään kokemusten pohjalta yhteistyössä eri toimijoiden kanssa. Toimenpiteiden vaikuttavuutta arvioidaan säännöllisesti.

Tavoite 2028

Lapissa on toimiva ja vaikuttava toimintamalli, jota toteutetaan yhteistyössä toimijoiden kanssa. Lappi on varautunut erilaisiin mahdollisiin skenaarioihin.

Kansainvälistä osaamista hyödyntämällä edistetään yritysten kasvua ja kansainvälistymistä

Tavoite 2026

Toimimme kv-rekrytoinnin WIF – palveluiden alueellisena yhteistyötahona. Toteutamme säännöllisiä yhteistyötapaamisia työvoimaviranomaisten, kuntien, oppilaitosten ja korkeakoulujen sekä alueen yritysten, verkostojen ja elinkeinoyhtiöiden kanssa. Jatkamme asettautumis- ja pitovoimapalveluiden kehittämistä ja koordinoitua alueellamme laajan yhteistyöverkoston avulla.

Edistämme yhteistyössä alueen korkeakoulujen kanssa kv-opiskelijoiden pitovoimapalvelujen kehittämistä Stay with us –palvelun kautta. Edistämme kv-osaajien vetovoimatekijöitä ylläpitämällä ja edelleen kehittämällä Work In Lapland – verkkoportaalaa ja osallistumme yhdessä työvoimaviranomaisten kanssa vuosittaisen Work In Lapland – tilaisuuden toteutukseen. Vastaamme alueellisen työluPALINJauksen päivittämisestä puolivuositain ja kehitämme linjauksen laatimisprosessia Kehäkeskuksen ja Migrin lisäksi alueen työvoimaviranomaisten, työnantajien ja työmarkkinajärjestöjen kanssa. Seuraamme, tuotamme ja jaamme tietoa Lapin toteutuneista työluvuista kv-talouteen. Seuraamme vuosittain Lapin maahanmuuttostrategian 2030 +:n toteutumista ja aktivoimme toimenpiteisiin.

Markkinoimme valtakunnallisia ja alueellisia kv-rekrytoinnin palveluita sekä verkostotapaamisissamme että suoraan yrityksille.

Elinvoimakeskuksen yrityspalveluissa ja -kontaktinnoissa huomioidaan kansainvälisen osaamisen merkitys yrityksen kasvussa ja kansainvälistymisessä sekä edistetään yritysten kyvykkyyttä vastaanottaa ja hyödyntää toiminnassaan kv-taloutta osaajia ja työvoimaa. Työssä hyödynnetään Kasvupalvelut-hankkeessa kehitettäviä palveluita ja toimintamalleja. Elinvoimakeskuksen alueellisen koordinaation myötä työnantajien kansainvälisen rekrytoinnin palveluohjaus ja -politus eri toimijoiden välillä on tehostunut. Tietopohja kansainvälisestä rekrytoinnista kasvaa ja sen hyödyt tulevat ilmeisemmäksi alueen elinkeinoelämälle. Alueen

Tavoite 2027	pitovoimaa on edistetty toimijoita yhteen saattamalla ja hyviä käytänteitä jakamalla. Lisäksi elinvoimakeskus tekee työ- ja koulutusperäisen maahanmuuton alueellista ennakointia osaksi valtakunnallista tilannekuvaa. Toimimme kv-rekrytoinnin WIF – palveluiden alueellisena yhteistyötahona. Toteutamme säännöllisiä yhteistyötapaamisia työvoimaviranomaisten, kuntien, oppilaitosten ja korkeakoulujen sekä alueen yritysten, verkostojen ja elinkeinoyhtiöiden kanssa. Jatkamme asettautumis- ja pitovoimapalveluiden kehittämistä ja koordinoitua alueellamme laajan yhteistyöverkoston avulla. Edistämme kv- osaajien vetovoimatekijöitä ylläpitämällä ja edelleen kehittämällä Work In Lapland – verkkoportaalia ja osallistumme yhdessä työvoimaviranomaisten kanssa vuosittaisen Work In Lapland – tilaisuuden toteutukseen. Vastaamme alueellisen työupalinjauksen päivittämisestä puolivuositain ja kehitämme linjauksen laatimisprosessia Kehä-keskuksen ja Migrin lisäksi alueen työvoimaviranomaisten, työnantajien ja työmarkkinajärjestöjen kanssa. Seuraamme, tuotamme ja jaamme tietoa Lapin toteutuneista työluvista kvartaaleittain. Seuraamme vuosittain Lapin maahanmuuttostrategian 2030 +:n toteutumista ja aktivoimme toimenpiteisiin. Markkinoimme valtakunnallisia ja alueellisia kv-rekrytoinnin palveluita sekä verkostotapaamisissamme että suoraan yrityksille. Elinvoimakeskuksen yrityspalveluissa ja -kontaktineissa huomioidaan kansainvälisen osaamisen merkitys yrityksen kasvussa ja kansainvälistymisessä sekä edistetään yritysten kyvykkyyttä vastaanottaa ja hyödyntää toiminnassaan kv. taustaisia osaajia ja työvoimaa. Työssä hyödynnetään Kasvupalvelut-hankeessa kehitettäviä palveluita ja toimintamalleja. Elinvoimakeskuksen alueellisen koordinaation myötä työnantajien kansainvälisen rekrytoinnin palveluohjaus ja -polutus eri toimijoiden välillä on tehostunut. Tietopohja kansainvälisestä rekrytoinnista kasvaa ja sen hyödyt tulevat ilmeisemmäksi alueen elinkeinoelämälle. Alueen pitovoimaa on edistetty toimijoita yhteen saattamalla ja hyviä käytänteitä jakamalla. Lisäksi elinvoimakeskus tekee työ- ja koulutusperäisen maahanmuuton alueellista ennakointia osaksi valtakunnallista tilannekuvaa.
--------------	---

Väestön koulutus- ja osaamistaso edistää alueen kestävä kasvua ja työllisyyttä

Tavoite 2026	Vastaamme alueelta nouseviin tiedon tarpeisiin elinvoimakeskuksen uuden roolin näkökulmasta. Tilannekuvan luomiseksi alueellisista työvoima- ja osaamistarpeista teemme laaja-alaista verkostoyhteistyötä (ennakointi-, ELO-verkostot, työllisyysalueet). Vuoden 2026 aikana laadimme yhteisen jatkuvan oppimisen ja elinikäisen ohjauksen strategian, jossa määritellään kehittämisen painopisteet ja vastuut eri toimijoiden kesken. Alueellinen strategia yhteensovitetaan valtakunnallisiin linjauksiin ja strategioihin, kuten Kansalliseen korkeakoulujen jatkuvan oppimisen strategiaan 2030 sekä valtakunnalliseen elinikäisen ohjauksen strategiaan. Yhteistyö- ja seurantakeskustelut ja muut yhteistyöpalaverit työllisyysalueiden kanssa tukevat työllisyyden hoidolle asetettujen valtakunnallisten tavoitteiden toteutumista ja yhteistyötä alueellisista lähtökohdista. Elinvoimakeskus on hakenut ESR-rahoitusta ennakkoinnin ja tietotuotteiden kehittämishankkeeseen, jonka puitteissa tavoitteena on myös arvioida kehittämistarpeet. Työllisyysalueilta on kartoitettu ennakkoinnin tietotarpeita ja tietotuotteita ja kartoituksen mukaisesti kehitetään tarvittavaa aluetietoa, esim. maahanmuuton osalta. Arvioidaan myös Lapin työvoimatarvetta, eläköitymistä ja uusia työpaikkoja.
Tavoite 2027	Vastaamme alueelta nouseviin tiedon tarpeisiin elinvoimakeskuksen roolin näkökulmasta. Tilannekuvan luomiseksi alueellisista työvoima- ja osaamistarpeista teemme laaja-alaista verkostoyhteistyötä ennakkoinnissa ja työllisyysalueiden kanssa. Toimeenpanemme vuonna 2026 valmistunutta Lapin jatkuvan oppimisen ja elinikäisen ohjauksen strategiaa yhdessä alueen toimijoiden kanssa. Yhteistyö- ja seurantakeskustelut ja muut yhteistyöpalaverit työllisyysalueiden kanssa tukevat työllisyyden hoidolle asetettujen valtakunnallisten tavoitteiden toteutumista ja yhteistyötä alueellisista lähtökohdista. Kehittämistarpeiden pohjalta on kehitetty tietotuotteita.

Kasvuyrittäjyysohjelman, luovan talouden kasvustrategian ja kulttuuripoliittisen selonteon edistäminen

Tavoite 2026

Edistämme pk-yritysten kasvua, uudistumista, TKI-toimintaa ja kansainvälistymistä ja aktivoimme pk-yrityksiä (ml. luovat alat) Team Finland -toimintamallin ja -palvelupolun mukaisesti. Suuntaamme aktivointitoimenpiteitä erityisesti kasvukykyisiin pieniin yrityksiin ja ohjaamme yrityksiä tunnistettujen kehittämistarpeiden pohjalta palveluihin, jotka tukevat niiden uudistumista ja kasvua kohti Mittelstand-kokoluokkaa. Toteutamme valmistuvan Lapin luovan alan ja kulttuurin kasvuohjelman toimenpiteitä. Tuodaan esiin kulttuurin merkitystä alueen elinvoima- sekä veto- ja pitovoimatekijänä. Kehitetään kulttuurialan toimintaa ja lisätään alan asiantuntemusta alueella mm. elinvoimakeskuksen koordinoiman maakunnallisen kulttuurin toimialan asiantuntijaryhmän (Makua) kautta.

Verkostoyhteistyöllä ja hankerahoituksen avulla edistetään taiteen ja kulttuurin osallistavan käytön mahdollisuuksia kotoutumisen tukemisessa.

Edistetään Kulttuuripoliittisen selonteon toimeenpanoa.

Edistetään käytettävissä olevalla hankerahoituksella kulttuuri- ja luovan alan toimintaa.

Kehitetään kestävästä kulttuurimatkailusta alueen vahvuuksien pohjalta esimerkiksi verkostojen, rahoituksen ja koulutuksen kautta. Huomioidaan työssä kulttuurimatkailun kansallisen kehittämisen tiekartan tavoitteet.

Vuoden 2026 tavoitteena on laatia elinvoimakeskuksen luovien alojen ja kulttuurin toimintasuunnitelma, jossa selkeytetään elinvoimakeskuksen tehtävät ja luodaan vuosittaiset toimenpiteet ottaen huomioon käytettävissä olevat resurssit. Valmisteilla on JTF-hakemus, jossa yhtenä tavoitteena on kulttuurimatkailun tuotteistamisen edistäminen sekä luovien alojen ja muiden alojen ristiinpolyyttäminen liiketoiminnan kasvattamiseksi.

Tavoite 2027

Edistämme pk-yritysten kasvua, uudistumista, TKI-toimintaa ja kansainvälistymistä ja aktivoitaan pk-yrityksiä (ml. luovat alat) Team Finland -toimintamallin ja -palvelupolun mukaisesti. Suuntaamme aktivointitoimenpiteitä erityisesti kasvukykyisiin pieniin yrityksiin ja ohjaamme yrityksiä tunnistettujen kehittämistarpeiden pohjalta palveluihin, jotka tukevat niiden uudistumista ja kasvua kohti Mittelstand-kokoluokkaa. Toteutamme Lapin luovan alan ja kulttuurin kasvuohjelman toimenpiteitä.

Tuodaan esiin kulttuurin merkitystä alueen elinvoima- sekä veto- ja pitovoimatekijänä. Kehitetään kulttuurialan toimintaa ja lisätään alan asiantuntemusta alueella mm. elinvoimakeskuksen koordinoiman maakunnallisen kulttuurin toimialan asiantuntijaryhmän (Makua) kautta.

Verkostoyhteistyöllä ja hankerahoituksen avulla edistetään taiteen ja kulttuurin osallistavan käytön mahdollisuuksia kotoutumisen tukemisessa.

Edistetään Kulttuuripoliittisen selonteon toimeenpanoa.

Edistetään käytettävissä olevalla hankerahoituksella kulttuuri- ja luovan alan toimintaa.

Kehitetään kestävästä kulttuurimatkailusta alueen vahvuuksien pohjalta esimerkiksi verkostojen, rahoituksen ja koulutuksen kautta. Huomioidaan työssä kulttuurimatkailun kansallisen kehittämisen tiekartan tavoitteet.

Toteutetaan laadittua toimintasuunnitelmaa, jossa on selkeytetty elinvoimakeskuksen tehtävät ja luotu vuosittaiset toimenpiteet ottaen huomioon käytettävissä olevat resurssit. Jos JTF-hankerahoitus on saatu, hankkeen kautta edistetään kulttuurimatkailun tuotteistamista sekä luovien alojen ja muiden alojen ristiinpolyyttämistä liiketoiminnan kasvattamiseksi.

Kalatalouden tuotteiden vienti kasvaa [koskee myös Pohjois-Suomen elinvoimakeskuksen aluetta]

Tavoite 2026

Viestitään uusien kalastajien rekrytointihankkeiden onnistumisista. Jatketaan kaupallisen kalastuksen ja kalastusmatkailun yhteistyön edistämistä ja kotimaisen kalan kysynnän edistämistä kala-Leadereiden kanssa.

Tavoite 2027

Selvitetään toimintaryhmien kanssa tuotteiden vientiin ja markkinointiin soveltuvia rahoituslähteitä.

**TF-kansainvälistymispalveluihin (ml. kansainväliset rekrytointipalvelut) aktivoitujen ja osuviin kansainvälistymispalveluihin ohjattujen yritysten määrä kasvaa:
Elinvoimakeskusten liidit muille TF-toimijoille**

Mittayksikkö kpl	Tav 2026 ≥ 10 (≥ 6)	Tav 2027 ≥ 10 (≥ 6)	Tav 2028	Tav 2029
---------------------	---------------------------	---------------------------	----------	----------

**TF-kansainvälistymispalveluihin (ml. kansainväliset rekrytointipalvelut) aktivoitujen ja osuviin kansainvälistymispalveluihin ohjattujen yritysten määrä kasvaa:
KasvuCRM:ään kirjatut kv-neuvonnat**

Mittayksikkö kpl	Tav 2026 ≥ 50 (≥ 45)	Tav 2027 ≥ 50 (≥ 45)	Tav 2028	Tav 2029
---------------------	----------------------------	----------------------------	----------	----------

A2: Tuemme pk-yritysten TKI-panostusten kasvua osana kestävän kasvun vauhdittamista

TKI-toiminta parantaa elinkeinotoiminnan tuottavuutta, kestävää kasvua ja kansainvälisyyttä

Tavoite 2026	Vahvistamme TKI-toimijoiden keskinäistä yhteistyötä ja luomme edellytyksiä Lapin TKI-intensiteetin kasvulle. Aktivoimme, sparraamme ja ohjaamme yrityksiä TKI-toimenpiteisiin huomioiden erityisesti oppilaitosten ja tutkimuslaitosten TKI-ympäristöt. Parannamme yritysten mahdollisuuksia käynnistää TKI-hankkeita ja osallistua TKI-hankkeisiin. Edistämme myös yrityspalveluverkoston TKI-osaamista ja TKI-palvelujen ja -verkostojen tuntemusta.
	Elinvoimakeskus osallistuu ja tukee toiminnallaan TEM:n ja Rovaniemen välisen ekosysteemisopimuksen toteutusta vv. 2026–27.
Tavoite 2027	Vahvistamme TKI-toimijoiden keskinäistä yhteistyötä ja luomme edellytyksiä Lapin TKI-intensiteetin kasvulle. Aktivoimme, sparraamme ja ohjaamme yrityksiä TKI-toimenpiteisiin huomioiden erityisesti oppilaitosten ja tutkimuslaitosten TKI-ympäristöt. Parannamme yritysten mahdollisuuksia käynnistää TKI-hankkeita ja osallistua TKI-hankkeisiin. Edistämme myös yrityspalveluverkoston TKI-osaamista ja TKI-palvelujen ja -verkostojen tuntemusta.
	Elinvoimakeskus osallistuu ja tukee toiminnallaan TEM:n ja Rovaniemen välisen ekosysteemisopimuksen toteutusta vv. 2026–27.

T&K-toimiin aktivoitujen ja ohjattujen yritysten määrä on kasvanut

Mittayksikkö kpl	Enn 2025	Tav 2026 ≥ 120 (≥ 115)	Tav 2027 ≥ 30 (≥ 25)	Tav 2028	Tav 2029
---------------------	----------	------------------------------	----------------------------	----------	----------

A3: Vahvistamme ruokajärjestelmän kokonaiskestävyyttä, kilpailukykyä ja häiriönsietokykyä

Elinvoimainen maaseutu vahvistaa kokonaisturvallisuutta ja huoltovarmuutta sekä kokonaiskestävyyttä (kaikki elinvoimakeskukset)

Tavoite 2026	Maaseudun ja kylien varautumistoiminnalla valmistaudutaan sekä yhteisöllisesti että omatoimisesti erilaisiin häiriötilanteisiin, kuten sähkökatkoihin, myrskyihin ja tulviin. Tuetaan mahdollisia kylien turvallisuussuunnitelmien laatimisia, jotka voivat sisältää mm. kyläsuunnitelmia, naapuriapua, kotivaraa, tietoliikenneyhteyksien varayhteyksiä, ensiaputaitoja, jne. Lapin elinvoimakeskus on liittynyt sopimuksellisesti MELAN varhaisen välittämisen malliin, mukana niin viljelijät, poronhoitajat kuin kalastajat. Maaseudun kokonaisturvallisuutta vahvistetaan lisäksi nopeilla tietoliikenneyhteyksillä, jotka edistävät yritystoimintaa ja lisäävät veto- ja pitovoimaa. Elinvoimakeskus tukee maaseudun vesihuoltohankkeita huomioiden vesikriisien ennaltaehkäisyn ja torjunnan sekä vesilaitosten turvallisuuden parantamisen. Maaseudun ympäristötoimilla lisätään kylien viihtyisyyttä ja pitovoimaa. Maaseutualueiden taloutta tuetaan edistämällä maa- ja porotalouden sekä elintarvike- ja luonnontuotealan sekä metsäalan toimintaedellytyksiä (hanketoiminta, yritystuki, MAKERA-tutkimusrahoitus rakennetuet, porotuki yms.). Näillä toimilla pyritään
--------------	---

parantamaan alueen ruokaturvaa ja maaseutualueiden asuttuna pitämistä.

Uusia elinkeinomahdollisuuksia tuetaan mm. yritys-, yritysryhmä- ja viljelijäryhmähankkein.

Elinvoimakeskus tukee maaseudun kestävä matkailua: priorisoimalla hankkeet, joissa infran lisäksi tuotetaan palveluita ja työllistetään matkailuosaajia. Tavoitteena on ympärivuotinen matkailu. Matkailu mahdollistaa Lapissa myös muun liiketoiminnan syntyminen maaseudulle.

Tavoite 2027

Lapin maaseudun vesihuoltoa on parannettu erityisesti vesikriisien ehkäisemiseksi priorisoiden kohteita, joille on myönnetty aiemmin suunnittelurahoitusta. Maaseudulle on tuettu nopeita tietoliikenneyhteyksiä alueille, joille se ei toteudu markkinaehtoisesti. Maatalouden rakennekehitystä on tuettu kilpailukykyä parantavin investointituin sekä tukemalla aloittelevia yrittäjiä. Myös porotalouden jatkuvuutta on varmistettu aloitustuin ja elinkeinon elinvoimaa tuettu investointituilla. Maaseuturahastovaroin on tuettu maaseudun yritysten investointeja ja kehittämistä.

Kaupallinen kalastus ja vesiviljely tukevat huoltovarmuutta [koskee myös Pohjois-Suomen elinvoimakeskuksen aluetta]

Tavoite 2026

Selvitetään rahoitusmahdollisuudet vesiviljelyn huoltovarmuuden parantamiseksi. Valmistellaan harjoitus kalan alkutuotannon varautumisesta PV:n kanssa

Tavoite 2027

Toteutetaan harjoitus kalan alkutuotannon varautumisesta PV:n kanssa. Tarkistetaan kaupallisen kalastuksen sekä vesiviljelyn kriittisten henkilöiden (ja heidän kalustonsa) VAP:t.

Viljelijätukien onnistunut toimeenpano mahdollistaa tukien maksamisen oikein ja ajallaan; kasvit ja eläimet ovat terveitä ja hyvinvoivia sekä tuotantopanokset korkealaatuisia (Kaikki elinvoimakeskukset)

Maa- ja elintarviketalouden valvontasuunnitelmat toteutetaan täysimääräisesti

Mittayksikkö
%

Tav 2026
≥ 100

Tav 2027
≥ 100

Tav 2028
≥ 100

Tav 2029
≥ 100

A4: Ylläpidämme ja kehitämme liikennejärjestelmää, joka on toimiva, turvallinen ja kestävä

Maantieverkkoa on kehitetty ja ylläpidetty tietopohjaisesti Valtakunnallisen liikennejärjestelmäsuunnitelman mukaisesti (Liikenne 12 -suunnitelma)

Tavoite 2026

Päivitetyt Liikenne 12 -suunnitelman linjaukset on integroitu osaksi toimintaa

Tavoite 2027

Sanallinen tavoite - täydentyy v. 2026 aikana

Tienkäyttäjien tyytyväisyys maanteiden talvihoitoon

Mittayksikkö
Asteikko 1-5

Tav 2026
≥ 3,0

Tav 2027
≥ 2,9

Tav 2028

Tav 2029

Tienkäyttäjien tyytyväisyys maanteiden kuntoon

Mittayksikkö
Asteikko 1-5

Tav 2026
≥ 3,0

Tav 2027
≥ 2,9

Tav 2028

Tav 2029

Puhdas siirtymä

B1: Kiihdytämme puhdasta siirtymää, mikä tukee talouden rakennemuutosta, kestävä luonnonvarojen käyttöä ja kiertotaloutta

Puhtaan siirtymän investointien edistäminen

Kestävää kasvua tukevien puhtaan siirtymän (ml. kiertotalous) investointien määrä kasvaa

Tavoite 2026

Edistetään puhtaan siirtymän investointeja ml. kiertotaloutta tarjoamalla yrityksille neuvontaa ja tietoa rahoitusmahdollisuuksista ja muista palveluista. Tarjotaan yrityksille puhtaan siirtymän osaamisen edistämiseksi sparrauspalvelua. Kannustetaan yrityksiä kehittämään toimintaansa resurssiviisaasti ja luomaan kiertotaloudesta uusia liiketoimintamahdollisuuksia. Edistetään myös verkostoyhteistyöllä kestävästä kasvua tukevien puhtaan siirtymän investointien sijoittumiseksi alueelle. Edistetään maaseudun puhdasta siirtymää tukemalla uusiutuvan energian investointeja (aurinkopaneelit, lämpöpumput) sekä mm. yleishyödyllisten toimijoiden kokoontumispaikkojen energianmuutosinvestointeja fossiilisesta maalämpöön(mm. kylätalojen maalämpöremontit) .

Tavoite 2027

Edistetään puhtaan siirtymän investointeja ml. kiertotaloutta tarjoamalla yrityksille neuvontaa ja tietoa rahoitusmahdollisuuksista ja muista palveluista. Kannustetaan yrityksiä kehittämään toimintaansa resurssiviisaasti ja luomaan kiertotaloudesta uusia liiketoimintamahdollisuuksia. Edistetään myös verkostoyhteistyöllä kestävästä kasvua tukevien puhtaan siirtymän investointien sijoittumiseksi alueelle. Edistetään maaseudun puhdasta siirtymää tukemalla uusiutuvan energian investointeja (aurinkopaneelit, lämpöpumput) sekä mm. yleishyödyllisten toimijoiden kokoontumispaikkojen energianmuutosinvestointeja fossiilisesta maalämpöön(mm. kylätalojen maalämpöremontit) .

CAP-suunnitelman onnistunut toimeenpano edistää ilmasto- ja ympäristöinvestointeja alueella (kaikki elinvoimakeskukset)

Tavoite 2026

Elinvoimakeskus on saavuttanut elinvoimakeskuksille jyvitetyn CAP-suunnitelman määrälliset tavoitteet varainhoitovuonna 2026 seuraavissa mittareissa:
-Yritystuet (ympäristö ja ilmasto)
-Hanketuet (ympäristö ja ilmasto)
-Rakennetuet (ympäristö ja ilmasto)

Edistetään kiertotalousliiketoimintaa ja kestävästä luonnonvarojen käyttöä vähentämällä uusiutumattomien luonnonvarojen kulutusta, parantamalla materiaalien kiertotalousastetta sekä vaalimalla uusiutuvia luonnonvaroja.

Kiertotalouden green dealiin sitoutuneiden toimijoiden määrä alueella.

Tavoite 2026

Lapin elinvoimakeskus edistää green deal tavoitteiden toteutumista omilla palveluillaan.

Tavoite 2027

Lapin elinvoimakeskus edistää green deal tavoitteiden toteutumista omilla palveluillaan.

Rahoituksen hakemisen edistäminen kiertotalousratkaisuihin

Mittayksikkö
kpl

Tav 2026
≥ 3
(≥ 2)

Tav 2027
≥ 3
(≥ 2)

Tav 2028

Tav 2029

Kiertotalous on sisällytetty osaksi infrahankkeiden suunnittelua ja toteutusta

Tavoite 2026

Kiertotaloussuunnitelmat on sisällytetty osaksi infrahankkeiden suunnittelua

Tavoite 2027

Kiertotalouskoordinaatio on sisällytetty osaksi infrahankkeiden toteutusta

B2: Varmistamme osaltamme luonnon monimuotoisuuden vahvistumisen, luontokadon pysäyttämisen ja hiilinegatiivisuuden saavuttamisen

Edistetään Kansallisen ilmastomuutokseen sopeutumissuunnitelman (KISS2030), Maankäyttösektorin ilmastosuunnitelman (MISU) sekä Keskipitkän aikavälin ilmastosuunnitelman (KAISU) tavoitteiden toteutumista alueella

Tavoite 2026

Jatketaan ja kehitetään ilmatoriskien hallintaan ja sopeutumiseen liittyvää tiedonvälitystä. Vahvistetaan osaamista sopeutumistoimien rahoitusmahdollisuuksista alueilla. Vaikutetaan osaltamme tulevien rahoitusinstrumenttien suunnitteluun siten, että ne tukevat ilmastomuutokseen sopeutumista.

Ennakointi- ja varautumistyössä tunnistetaan muuttuvan ilmaston vaikutukset toimintaympäristöön ja eri toimialoille.

Koordinoidaan, edistetään ja seurataan kansallisen ilmastomuutokseen sopeutussuunnitelman (KISS2030) alueellista toimeenpanoa. Toimitaan alueellisen tiedon välittäjänä KISS2030 toimeenpanoryhmässä sekä osallistutaan aktiivisesti KISS2030 asiantuntijasihteeristön työhön.

Osallistutaan KISS2030:n väliarviointiin tuottamalla tietoa sopeutumisen edistymisestä alueilla ja kunnissa. Luodaan tilannekuva ja ohjataan toimintaa erityisesti niille alueille, joissa sopeutumisen eteneminen on ollut hidasta. Tuotetaan indikaattoritietoa osana KISS2030 seurantaa sekä soveltuvien osien MMM:n hallinnonalan sopeutumisen toimintaohjelman toimeenpanon seurantaan.

Osallistutaan KISS2030-suunnitelman toimeenpanon tueksi haettavan KISS LIFE -hankkeen konsortioon.

Kehitetään sopeutumisen verkostoyhteistyötä monimuotoiseksi ja vuorovaikutteiseksi. Tehostetaan vertaisoppimista sekä sopeutumistiedon välittämistä tutkimuksesta ja hankkeista käyttäjille AdaptationHubs (Horisontti Eurooppa) -hankkeen resursseilla.

Toteutetaan erilaisia ilmastoriskien hallinnan ja sopeutumisosaamisen kehittämisen toimia. Edistetään Ilmastomuutokseen sopeutumisen ABC -verkkokurssin hyödyntämistä osana erilaisia syventäviä sopeutumisen koulutuksia ja kerätään tietoa kurssin vaikuttavuudesta. Kehitetään ilmastoriskejä ja sopeutumista koskevia tietosisältöjä muun muassa Ilmasto-oppaaseen.

Vahvistetaan luonnonvara-alan toimijoiden sekä alueiden yrittäjien osaamista ilmastoriskien hallinnasta ja sopeutumisesta mm. sopeutumiskoulutusten kautta. Vahvistetaan tietoisuutta sopeutumisen taloudellisista näkökulmista. Edistetään MMM:n sopeutumisen toimintaohjelman toimeenpanoa välitarkastelun pohjalta sekä sopeutumisen ja hillinnän tavoitteita yhdistävien ratkaisujen käyttöönottoa erityisesti maa- ja metsätaloudessa.

Varaudutaan ministeriöstä tuleviin muihin toimeksiantoihin priorisoimalla yksikön työtehtäviä tarpeen mukaan.

Jatketaan monihyötyisen valuma-alueelähtöisen vesienhallinnan edistämistä yhteistyössä valtakunnallisen asiantuntijaverkoston ja maa- ja metsätalouden vesienhallinnan erikoistumistehtävien sekä alueellisten elinvoimakeskusten vesienhoidon asiantuntijoiden kanssa. Jatketaan valuma-alue-suunnittelun tiekartan toimien toteutuksen edistämistä keskeisten toimijoiden kanssa. Tuetaan valuma-alueelähtöisen vesienhallinnan ohjausryhmän työtä osallistumalla sihteeristöön. Edistetään valuma-alue-suunnittelun ABC -verkkokurssin hyödyntämistä alueilla muun muassa koulutuksilla sekä tilaamalla ruotsinkielinen versio. Kerätään tietoa koulutuksen vaikuttavuudesta. Yhteistyössä Syken kanssa kootaan valuma-alueelähtöisen vesienhallinnan aineistoja vesi.fi-sivustolle. Tilataan diplomityö, jolla selvitetään, ovatko hulevesien mitoituksessa käytettävät sadetapahtumat edelleen ajantasaisia ja millaisia käytänteitä kunnilla on mitoitukseseen liittyen.

Kootaan maakäyttösektorin ja taakanjakosektorin maatalouden ilmastomuutoksen hillintään käytössä olevat rahoitusinstrumentit elinvoimakeskuksen nettisivuille ja vahvistetaan hillintätoimiin käytettävissä olevan rahoituksen hyödyntämistä ja rahoitusosaamista alueilla. Syvennetään osaamista ja ylläpidetään valmiutta ilmasto- ja ympäristöhyötyperusteisten rahoitusmallien toimeenpanoon ja käyttöönottoon. Edistetään ei-tuotannollisia investointeja turvepeltojen vettämisestä kasvihuonekaasupäästöjä vähentäviksi kosteikoiksi ja suon kaltaisiksi alueiksi yhteistyössä esim. neuvojien kanssa sekä laatimalla ABC-julkaisu ilmastokosteikoista. Lisäksi kehitetään tukien hakuprosessia elinvoimakeskuksissa ja edistetään toimenpiteiden toteutumista hehtaarisalla. Luodaan edellytykset kosteikkoasiamiesmallin toteutukselle ja kytkemiselle olemassa oleviin valuma-aluekohtaisiin yhteistyöryhmiin ratkaisuna ojitettujen turvemaiden vettämis-toimien tehostamiseen ja koordinoimiseen turvemaavaltaisilla valuma-alueilla. Lisäksi edistetään yhteistyössä kuntien ja muiden julkisten maanomistajien mahdollisuuksia yleishyödyllisten kosteikkoinvestointien toteuttamiseen. Rakennetaan yhteistyötä maa- ja metsätalousooppilaitosten kanssa ilmastokestävyyden huomioimiseksi opinnoissa.

Jatketaan metsien ilmastotoimien edistämistä. Hallinnoidaan metsien kasvua, hiilinielujen vahvistamista ja metsien ilmastomuutokseen sopeutumista edistävää valtakunnallista hankehakua mm. valitsemalla rahoitettavat hankkeet; ohjaamalla, tukemalla ja seuraamalla hankkeiden toimintaa, vaikuttavuutta ja keskinäistä yhteistyötä. Hiilestä kiinni -yhteisön toimintaa suunnataan tukemaan hankkeiden

koordinaatiota ja tulosten jalkauttamista.

Syvennetään edelleen ilmastoyhteistyötä maankäyttösektorin ja maatalouden teemoissa Hiilestä kiinni -yhteisön kautta erityisesti metsien ilmastotoimissa sekä turvepeltojen ilmastotoimien osalta yhteistyössä esimerkiksi turvemaiden kestävän käytön osaamisklusterin kanssa.

Toimitaan asiantuntijana vapaaehtoisten hiilimarkkinoiden ja luonnonarvomarkkinoiden edistämistehtävässä. Tuetaan ilmastotoimien seurannan kehittämistä ja käynnistetään sellaisten ilmastotoimien seuranta, joita kasvihuonekaasuinventaarior ei tällä hetkellä tunnista. Ensimmäisessä vaiheessa seuranta tehdään vuoden aikaan erilaisissa hankkeissa ja piloteissa rakennetuista kosteikoista kuten esimerkiksi ELY:n rahoittamat kosteikot. Jatketaan työtä maaperämissiön kansallisen tukiryhmän sihteeristössä ja edistetään tähän liittyvien Horisontti –rahoitusten tietoisuutta ja tuetaan hankkeiden syntymisiä. Tuetaan maaperädirektiivin kansallisen toimeenpanon valmistelua. Jatketaan valtakunnallista ennallistamisasetukseen liittyvää ohjaus- ja rahoituskeinojen kehittämistä. Tuetaan kansallisen ennallistamissuunnitelman valmistelua. Varaudutaan ministeriöstä tuleviin muihin toimeksiantoihin priorisoimalla yksikön työtehtäviä tarpeen mukaan.

Tavoite 2027

Lapin elinvoimakeskukseen keskitetty ilmastoyksikkö varmistaa, että ilmastolain sekä sitä konkretisoivien kansallisten suunnitelmien toimeenpano etenee johdonmukaisesti kaikilla elinvoimakeskusten toimialueilla. Vuoteen 2027 mennessä ilmastoyksikkö on vakiinnuttanut roolinsa vaikuttavana toimijana, joka tukee alueita ilmastomuutokseen sopeutumisessa sekä maankäyttösektorin ja maatalouden ilmastotoimien toteutuksessa.

Heikentyneiden elinympäristöjen tilaa ylläpidetään ja parannetaan aktiivisesti

Parannetaan vaelluskalakantojen elinympäristöjä ja edistetään kestävä kalastusta [koskee myös Pohjois-Suomen elinvoimakeskuksen aluetta]

Tavoite 2026

Kunnostushankkeet toteutuvat Hossanjoella, Vuokin koskilla ja Oulujärveen laskevalla Varis-Kongasjoen reitillä. Kunnostushankkeita valmistellaan Lentuan reitillä, Aakenusjoella ja Pattijoella. Kunnostajien hankkeiden suunnittelun ja rakennuttamisen laatuun kiinnitetään erityistä huomiota. Vesienhoito- ja vesitalousviranomaisen kanssa kunnostuksia edistetään yhteistyössä Piehinginjoella sekä Kiiminkijoen vesistöissä. Tuetaan Inarin kuntaa Kirakkakönkään vaellusyhteyden suunnittelussa.

Edistetään erityisesti Siikajoen Pöyrykosken lunastamista ja kunnostussuunnittelua, sekä Pöyryn ja Tipasjoen Louhikosken entisöintihankkeiden lupaprosesseja. Tengeliönjoen kalatiet valmistuvat viimeistelytyöiden jälkeen. Valmistellaan jatkohanketta Tengeliönjoen vaelluskalakantojen parantamiseksi kalateiden valmistuttua. Jatketaan t/k -hankkeiden edistämistä rakennetuilla joilla, erityisesti lijoella, vaellusyhteyksiin ja vaelluskalojen elinkierron tukitoimiin liittyen.

Tavoite 2027

Toteuttajien hankkeiden suunnittelu ja rakennuttaminen on laadukkaampaa. Kunnostuksia toteutetaan mm. Lentuan reitillä, Aakenusjoella ja Pattijoella. Pöyryn padon purku- ja kosken kunnostussuunnittelu valmistuu.

Helmi-elinympäristöohjelman edistyminen (% hallituskauden kokonaistavoitteesta)

Tavoite 2026

Helmi-ohjelman puitteissa luontoarvojen inventointi sekä hoidon suunnittelu ja toteutus on edistynyt. Soiden ennallistamisen tavoite vuonna 2026 on ennallistaa vähintään kaksi luontotyyppiäarvoiltaan tärkeää kohdetta, joiden yhteispinta-ala on 12,5 ha. Suunnitelmat laaditaan kahdelle lisäkohteelle, joiden pinta-ala on n. 40 ha ja n. 13 ha ja näitä toteutetaan mahdollisuuksien mukaan vuosien 2026-2027 aikana. Vuonna 2026 toteutetaan kunnostustoimet vähintään 8 perinnebiotooppi ja uuselinympäristökohteessa, jatketaan kunnostus- ja hoitotoimia 15 kohteella. Puroja kunnostetaan pienvesi- ja rantaluontoteemassa vuosina 2026-2027 3,8 km/vuosi. Tästä 2,8 km/vuosi toteutetaan Triwa Life -hankkeen puitteissa. Lisäksi vuonna 2026 poistetaan 20 kpl purojen vaellusesteitä Triwa Life -hankkeessa.

Tavoite 2027

Helmi-ohjelman puitteissa luontoarvojen inventointi sekä hoidon suunnittelu ja toteutus on edistynyt. Suunnitelmat laaditaan kahdelle lisäkohteelle, joiden pinta-ala on n. 40 ha ja n. 13 ha ja näitä toteutetaan mahdollisuuksien mukaan vuosien 2026-2027 aikana. Vuodelle 2027 tavoite on ennallistaa 2-4 kohdetta. Lintuvesien osalta jatketaan kunnostuskohteiden jatkuvaa hoitoa 5 kohteella 2027. Vuonna 2027 toteutetaan kunnostustoimet vähintään 8 perinnebiotooppi- ja uuselinympäristökohteessa ja jatketaan kunnostus- ja hoitotoimia 12 kohteella.

Pohjois-Suomen perinnebiotooppien koordinaatiotehtävää jatketaan. Puroja kunnostetaan pienvesi- ja rantaluontototeemassa vuosina 2026-2027 3,8 km/vuosi. Tästä 2,8 km/vuosi toteutetaan Triwa Life -hankkeen puitteissa.

Alueidenkäytön ja liikenteen yhteensovittaminen tukee kestäväää kasvua ja liikkumista sekä vähentää päästöjä

Osallistuminen ja vaikuttavuus kunta- ja kaupunkiseutuyhteistyössä

Tavoite 2026	EVK:n yhteisen toimintamallin muodostaminen alueidenkäytön, liikenteen ja elinkeinoelämän osalta alueella esim. kuntien kanssa käytävät elinvoimakeskustelut. Yhteistyön jatkuvuuden varmistaminen LVV:n kanssa.
Tavoite 2027	Vaikuttavuuden kuvaaminen yhteistyön osalta, sanallinen + mittarit esim. päästövähennykset

Varautuminen ja kokonaisturvallisuus

C1: Vahvistamme yhteiskunnan toimintavarmuutta ja kriisinkestävyyttä

Viraston toiminnan jatkuvuuden varmistaminen normaaliolojen häiriötilanteissa ja poikkeusoloissa

Valmiussuunnitelma ja sisäinen valmiusharjoittelu

Tavoite 2026	Valmiussuunnitelman laatiminen vuonna 2026 ja henkilöstön varaaminen (VAP) Pidetään ajan tasalla Elinvoimakeskukseen kriittisten tehtävien (mm. rahoitus- ja valvontatehtävät) jatkuvuussuunnitelmat.
Tavoite 2027	Viraston sisäinen valmiusharjoittelu vuosittain. Pidetään ajan tasalla Elinvoimakeskukseen kriittisten tehtävien (mm. rahoitus- ja valvontatehtävät) jatkuvuussuunnitelmat.

Huoltovarmuuden ja yhteiskunnan häiriötilanteisiin varautumisen edistäminen alueella

Rakentaa ja ylläpitää toimivat yhteistyömenettelyt alueen viranomaisten, julkishallinnon toimijoiden, kuntien ja kolmannen sektorin toimijoiden kanssa varautumisen sekä tilannetietoisuuden kehittämiseksi sekä järjestää tarkoituksenmukaista koulutusta ja

Tavoite 2026	Päivitetään varautumisen yt-sopimukset ja varmistetaan yhteistoimintamenettelyjen toimivuus muuttuneissa varautumisen rakenteissa. Osallistutaan LVV:n alueelliseen valmiustoimikuntaan, maakunnalliseen varautumisen yhteistyörakenteeseen ja alueelliseen ELVAR-toimintaan. Tuetaan kylien turvallisuussuunnitelmien laatimisia, jotka voivat sisältää mm. kyläsuunnitelmia, naapuriapua, kotivaraa, tietoliikenneyhteyksien varayhteyksiä, ensiaputaitoja. Varaudutaan erilaisiin häiriötilanteisiin, kuten sähkökatkoihin, myrskyihin ja tulviin. Elinvoimakeskus tukee maaseudun vesihuoltohankkeita huomioiden vesikriisien ennaltaehkäisyn ja torjunnan sekä vesilaitosten turvallisuuden parantamisen. Elinvoimakeskus jatkaa ja kehittää alkutuotannon varautumista MMM:n antaman ohjauksen mukaisesti. Elinvoimakeskus jatkaa koordinoivana tahona alueen alkutuotannon varautumiseen liittyvissä asioissa sekä jakaa tietoa tilatason varautumistoimista kuntien maaseutuhallinnon kanssa yhteisissä tilaisuuksissa, varautumiskoulutuksissa sekä alueellisessa valmiustyöryhmässä. Maaseudun kokonaisturvallisuutta vahvistetaan nopeilla tietoliikenneyhteyksillä, jotka edistävät yritystoimintaa ja lisäävä veto- ja pitovoimaa. Maanteiden hoitourakoille järjestettävät varautumiskoulutukset yhdessä Väyläviraston kanssa ja maanteiden hoitourakoiden valmiussuunnitelmat pidetään ajan tasalla. Käynnistetään vesitaloustehtävien tilannekuvajärjestelmän kehittämisselvitys
--------------	---

	yhteistyössä Tulvakeskuksen, LOUEVK:n ja KASEVK:n kanssa. Järjestetään yhteistyössä sidosryhmien kanssa Kemlin meritulvaharjoitus sekä Kalajoen patomurtuma- ja tulvaharjoitus. Toteutetaan patoturvallisuuden ja tulvien perusasioden koulutus pelastusviranomaisille yhteistyössä Suomen palopäälystöliiton, LOUEVK:n ja KASEVK:n kanssa. Lisäksi valmiuteen liittyvää osaamista kehitetään vesihuolto-, ympäristösuojelu- ja vesilainvalvonnan tehtäviin.
Tavoite 2027	Jatketaan vesitaloustehtävien tilannekuvajärjestelmän kehittämisselvitystä yhteistyössä Tulvakeskuksen, LOUEVK:n ja KASEVK:n kanssa. Järjestetään yhteistyössä sidosryhmien kanssa Kemlin meritulvaharjoitus sekä Kalajoen patomurtuma- ja tulvaharjoitus. Toteutetaan patoturvallisuuden ja tulvien perusasioden koulutus pelastusviranomaisille yhteistyössä Suomen palopäälystöliiton, LOUEVK:n ja KASEVK:n kanssa. Lisäksi valmiuteen liittyvää osaamista kehitetään vesihuolto-, ympäristösuojelu- ja vesilainvalvonnan tehtäviin.
Osallistuu alueen turvallisuutta ja varautumista edistäviin verkostoihin, esimerkiksi alueellisiin valmiustoimikuntiin ja maakunnallisiin verkostoihin, sekä osallistuu alueensa valmiusharjoituksiin	
Tavoite 2026	Elinvoimakeskuksen edustajat osallistuvat Lupa- ja valvontaviraston vetämän alueellisen valmiustoimikunnan, maakunnallisten varautumisen yhteistyörakenteiden ja väestönsuojelun yhteistyöryhmien toimintaan. Osallistutaan Lupa- ja valvontaviraston sekä Puolustusvoimien joukko-osaston järjestämiin valmiusharjoituksiin. Osallistutaan ja tuetaan huoltovarmuusorganisaation poolien ja toimikuntien järjestämiin harjoitus- ja koulutustilaisuuksiin. Harjoitusten opit dokumentoidaan ja hyödynnetään yhteistoiminnan kehittämisessä. Elinvoimakeskus päivittää työsuunnitelmaa alkutuotannon valmiusryhmän toiminnasta ja päivittää alkutuotannon tilannekuvaa ja toteuttaa alueellisen riskikartoituksen. Suunnitellaan alkutuotantojen varautumiskoulutuksia. Valmiustyöryhmän kokoonpanoa laajennetaan tarpeen mukaan.
	Vesitaloustehtävissä toteutetaan tulva- ja patomurtumaharjoituksia yhteistyössä sidosryhmien kanssa.
Tavoite 2027	Elinvoimakeskus päivittää työsuunnitelmaa alkutuotannon valmiusryhmän toiminnasta ja päivittää alkutuotannon tilannekuvaa ja suunnittelee tarpeen mukaan koulutustilaisuuksia ja harjoituksia. Vesitaloustehtävissä toteutetaan tulva- ja patomurtumaharjoituksia yhteistyössä sidosryhmien kanssa.
Edistää kansallisen ja monikansallisen rahoitustuen käyttöä ja tunnistaa rahoituskohteita alueen varautumisjärjestelyjen ja kriisinsietokyvyn kehittämiseksi	
Tavoite 2026	Elinvoimakeskus edistää erilaisin käytössään olevin rahoitusmekanismein yhteiskunnan varautumista poikkeusoloihin ja tukee siten huoltovarmuutta sekä häiriönsietokykyä. Toteutetaan EU:n alue- ja rakennepolitiikan ohjelmamuutosta, jonka tarkoituksena on kohdentaa rahoitusta uudelleen puolustusta tukevan teollisuuskapasiteetin kasvattamiseen ja sotilaallisen liikkuvuuden parantamiseen kaksikäyttöisyys huomioiden. Tuotetaan alueellista tietoa päätöksenteon tueksi em. teemoihin liittyen. Aktivoidaan pk-yrityksiä hyödyntämään rahoitusmahdollisuuksia puolustusteollisuuteen ja kaksoiskäyttöön liittyvään liiketoimintaan ja sen kehittämiseen. Elinvoimakeskus tukee maaseudun vesihuoltohankkeita huomioiden vesikriisien ennaltaehkäisyn ja torjunnan sekä vesilaitosten turvallisuuden parantamisen. Maaseudun kokonaisturvallisuutta vahvistetaan nopeilla tietoliikenneyhteyksillä, jotka edistävät yritystoimintaa ja lisäävä veto- ja pitovoimaa.
Tavoite 2027	Aktivoidaan pk-yrityksiä hyödyntämään rahoitusmahdollisuuksia puolustusteollisuuteen ja kaksoiskäyttöön liittyvään liiketoimintaan ja sen kehittämiseen. Elinvoimakeskus tukee maaseudun vesihuoltohankkeita huomioiden vesikriisien ennaltaehkäisyn ja torjunnan sekä vesilaitosten turvallisuuden parantamisen.

Maaseudun kokonaisturvallisuutta vahvistetaan nopeilla tietoliikenneyhteyksillä, jotka edistävät yritystoimintaa ja lisäävä veto- ja pitovoimaa.

Edistää alueellisen ja paikallisen elinkeinoelämän varautumista alueilla ja maakunnissa.

Tavoite 2026

Nimetyt elinvoimakeskukset jatkavat ELVAR-toimintaa edellisten vuosien mukaisesti ja koordinoivat alueellisia ELVAR-toimikuntia. Vuoden 2026 aikana päivitetään niiden toiminta aluehallintouudistuksen jäljiltä sikäli, kuin alueeseen ja toimijoihin on tullut muutoksia. Toiminnan painopiste on Huoltovarmuuskeskuksen strategian ja ohjauksen mukainen. Vuonna 2026 ELVAR:t osallistuvat myös alueellisten riskiarvioiden laatimiseen.

Riittävästi puhdasta vettä ihmisten, yhteiskunnan ja luonnon tarpeisiin [koskee myös Pohjois-Suomen elinvoimakeskuksen aluetta]

Vesien käytön, hyvän tilan ja luonnon monimuotoisuuden tavoitteet sovitetaan yhteen valuma- ja vesistöalueilla, yhteiskunta sopeutuu muuttuviin ilmasto- ja vesioloihin, ja vesitalouden keinoin edistetään ilmastomuutoksen hillintää

Tavoite 2026

Edistetään vesien tilan parantamista rakennetuissa vesistöissä. Laaditaan mm. ympäristövirtaamat ja vesien tilan huomioiva säännöstelyn kehittämisselvitys Vanttausjoen ja Kaihuanjoen säännöstelykokonaisuudelle. Jatketaan Oijärven, Kalajoen Hamarin ja Uljuan säännöstelyjen kehittämistä sekä käynnistetään Kalajanjoen järjestelyn (Reis-Vuohto, Kilja, Korpinen, Iso-Juurikka) säännöstelyn kehittäminen huomioiden ilmastomuutos ja eri käyttömuotojen tarpeet sekä vesienhoidon tavoitteet. Laaditaan Lämsänkosken kalatien yleissuunnitelma, jossa huomioidaan ympäristövirtaaman toteutuminen Siikajoen vanhassa uomassa.

Oulujoen vesistön säännöstelyn kehittämisen esiselvitystulosten perusteella käynnistetään keskustelut säännöstelijöiden kanssa mahdollisista lupa- tai säännöstelyohjeiden muutostarpeista ilmastomuutos ja muut vesistön käyttömuodot huomioiden.

Edistetään li- ja Oulujoen vesistövisiohankkeiden toimenpiteiden toteuttamista yhteistyössä PSUEVK:n kanssa. Jatketaan tulvariskien hallintasuunnitelmien 2022–2027 toimenpiteiden toteutusta, sekä laaditaan ehdotukset tulvariskien hallintasuunnitelmiksi kaudelle 2028–2033. Yhteiskunnan sopeutumista tulvariskeihin edistetään mm. laatimalla tulvavaarakarttoja sekä huolehtimalla, että tulvat otetaan huomioon maankäytön suunnittelussa. Järjestetään yhteistyössä sidosryhmien kanssa Kemin meritulvavarjoitus sekä Kalajoen patomurtuma- ja tulvavarjoitus. Edistetään myös Raahen Haapajärven säännöstelyn hyödyntämistä tulvasuojelussa.

Jatketaan maa- ja metsätalouden kestävän ja valuma-alueelähtöisen vesienhallinnan edistämistä valtakunnallisessa yhteistyössä ja ilmastoyksikön sekä alueellisten elinvoimakeskusten vesienhoidon asiantuntijoiden kanssa. Osallistutaan valuma-alueelähtöisen vesienhallinnan ohjausryhmän työskentelyyn.

Selvitetään valtakunnallisen rakennettujen vesien erikoistumistehtävän jatkoa yhteistyössä LOUEVK:n ja KASEVK:n kanssa. Toimitaan asiantuntijana valtakunnallisesti merkittävissä ennallistamis- ja kalatiehankkeissa sekä tiiviissä yhteistyössä NOUSU-hankkeiden kanssa. Toimitaan tiiviissä yhteistyössä kalaviranomaisen kanssa Pohjois-Suomen vesistöjen kunnostamishankkeissa. Tuotetaan aineistoa ja ehdotuksia vaelluskalastrategian sisältöön ja tuetaan sidosryhmien osallistamista toimimalla strategiatyön sihteeristössä. Strategian valmistelun edetessä osallistutaan Vaelluskalafaorumin toiminnan kehittämiseen.

Vesitalouspalvelut luovat hyvinvointia ja monipuolista taloudellista toimintaa, ja Suomi edistää kestävä ja vesiturvallista maailmaa

Tavoite 2026

Jatketaan aktiivista rajavesistöyhteistyötä naapurivaltioiden kanssa tulvariskien hallinnan suunnittelussa ja operatiivisessa tulvantorjunnassa. Tulvariskien hallinnan tavoitteita ja toimenpiteitä Tornio-Haaparanta-alueella suunnitellaan yhdessä Ruotsin viranomaisten kanssa. Inarijärven säännöstelyssä huolehditaan, että säännöstelyn hoitamisen kannalta välttämätön yhteistyö naapurivaltioiden kanssa jatkuu sujuvana.

Vesiosaamisen kehittämishanketta jatketaan ja valmistellaan neljän uuden koulutusmodulin sisältöä ja toteutusta. Ensimmäinen näistä moduuleista

käynnistetään loppuvuodesta 2026. Vuoden 2026 alussa käynnistyvän AcwaLife hankkeen vesienhoito-osaamista ja vesienhoitotoimenpiteiden edistämisen osaamista selvittävän, kehittävän ja edistävän tehtävän toteutus hankkeen resurssein.

Patoturvallisuuden tietojärjestelmän jatkuvuussuunnitelmaa päivitetään syksyllä 2025 pidetyn patoturvallisuuden tietojärjestelmän tietoturvarajoituksen havaintojen perusteella. Osallistutaan vesiosaamisen kehittämishankkeen suunnitteluun ja toteuttamiseen. Otetaan yhtenäisesti käyttöön uudet työaikakoodit, ja varmistetaan maksullisiin suoritteisiin käytettävän työajan oikea kirjaaminen sekä täysimääräinen laskutus.

Selvitetään VA-järjestelmän soveltuvuutta ja valmistaudutaan siirtymään ripeästi järjestelmän käyttöön kaikissa vesitalousosastojen avustustoiminnassa, jos katsotaan tarkoituksenmukaiseksi.

Varmistetaan sujuva yhteistyö LVV:n kanssa kalatalous- ja patoturvallisuusasioissa sekä vesilain mukaisissa säännöstely-, ojitus- ja vaarantorjuntamenettelyissä ja tuetaan ilmastomuutoksen vesistövaikutusten huomioon ottamista LVV:n toiminnassa

Tavoite 2026

Muodostetaan uusien virastojen yhteistyön toimintatavat virastojen johdon ohjaamana, tavoitteena molempia osapuolia hyödyttävä matalan kynnyksen yhteydenpito. Tunnistetaan elinvoimakeskusten ja LVV:n vesitaloustehtävien rajapinnat ja vastuutahot. Kehitetään yhdessä LVV:n kanssa yhteistyötä Syken, Luken ja metsäsektorin toimijoiden kanssa.

Varmistetaan elinvoimakeskusten yhtenäiset ja sujuvat yhteistyö-, lausunto- ja kommentointimenettelyt LVV:n kanssa mm. vesilain menettelyissä, vesienhoidon suunnittelussa, vesistöseurannoissa ja alueiden käytön ohjauksessa. Osallistutaan rakennettuihin vesiin liittyvään vesienhoidon suunnitteluun ja KEVOMU-luokitteluun alueellisen näkökulman varmistamiseksi. Vahvistetaan vesitalouden, valuma- aluesuunnittelun, ilmastomuutokseen sopeutumisen ja maankäyttösektorin ilmastotyön sekä vesienhoidon toimien yhteyttä.

Tarkastellaan yhteistyössä ennallistamisasetuksen soveltamista vesienhoidon toimenpiteiden edistämiseksi. Toimeenpannaan vesienhoitoa yhteistyössä LVV:n ja muiden vastuuviranomaisten kanssa. Edistetään kestäväää vesien ja pohjavesien hallintaa ja luonnonmukaisten vesirakentamisen menetelmien käyttöönottoa maa- ja metsätaloudessa ja uusiutuvan energian hankkeiden yhteydessä.

Varmistetaan yhteistyömenettelyiden toimivuus vesitalousosastojen kesken sekä elinvoimakeskusten osastojen ja muiden elinvoimakeskusten kanssa mm. liikenne-, kalatalous-, vesienhoito-, luonnonsuojelu- ja avustusasioissa.

Patojen määräaikaistarkastuksiin kutsutaan edelleen myös ympäristösuojelulain ja vesilain valvojat.

Varmistetaan tietojen ja tietojärjestelmien yhteiskäytön, tiedonsiirron sekä asiakkuuksien hoidon sujuvuus LVV-EVK-rajapinnoissa

Tavoite 2026

Turvataan vesitalouspalvelujen häiriötön hoito uudessa organisaatiossa yhtenäistämällä toimintatapoja ja linjauksia, kehittämällä monipaikkaista työkalutuuia sekä aktiivista ja vuorovaikutteista sidosryhmätyötä. Edistetään tiedonkulkua organisaatioiden välillä. Rakennetaan tarpeen mukaan työalustoja myös yli organisaatorajojen.

Suunnitellaan ja rakennetaan elinvoimakeskusten yhtenäisiä tiedontuotanto- ja viestintä-käytäntöjä. Jatketaan laadukkaan ja saavutettavan tiedon tuottamista tietojärjestelmiin, vesitaloushankkeiden digitalisointia sekä valtion vesirakenteiden käyttöoikeusalueiden vientiä kiinteistörekisteriin. Kehitetään vesi.fi-verkkosivuston ja muiden alustojen tulvariskienhallinnan, säännöstelytoiminnan, ilmastomuutokseen sopeutumisen, valuma- aluesuunnittelun, maa- ja metsätalouden vesienhallinnan sekä patoturvallisuuden ammatillisille suunnattuja sisältöjä.

Osallistutaan vesitalouden tiedonhallinnan kehittämiseen laadukkaan ja tietoturvallisen tiedonhallinnan turvaamiseksi mm. osallistumalla MMM:n vesitalouden tiedonhallintaryhmän toimintaan.

Patotietojärjestelmän käyttäjätunnukset myönnetään tarveharkinnan perusteella turvallisuusselvitetyle LVV:n ja EVKn henkilöstölle.

Asukkaiden määrä merkittävillä tulvariskialueilla

Mittayksikkö lkm	Enn 2025 2254	Tav 2026 ≤ 2254	Tav 2027	Tav 2028	Tav 2029
---------------------	------------------	--------------------	----------	----------	----------

Patojen turvallisuus varmistetaan ennakoiden tulevia riskejä [valtakunnallinen tavoite]

Patoturvallisuusvalvonnalla varmistetaan patojen kunnossapitoa sekä varautumista turvallisuushkiin sekä vesiolojen muutokseen

Tavoite 2026	Patoturvallisuustarkastuksissa erityistä huomiota kiinnitetään varautumiseen, turvajärjestelyihin ja kyberturvallisuuteen, sekä ilmastomuutoksen vaikutuksiin hydrologiseen mitoitukseen ja patojen ikääntymiseen. Lausunnoissa kiinnitetään erityistä huomiota ilmastomuutoksen aiheuttamiin vaikutuksiin sää- ja vesioloissa. Tiivistetään yhteistyötä Kyberturvallisuuskeskuksen ja Energiaviraston kanssa.
--------------	--

Kehitetään patoturvallisuutta ja sen asiantuntijapalveluita sekä osallistutaan kansainväliseen kehittämis- ja yhteistyötoimintaan

Tavoite 2026	Parannetaan yhteistyönä Syken kanssa patoturvallisuuden tietojärjestelmän tietoturvaluutta kehittämällä salassa pidettävien asiakirjojen käsittelyä järjestelmässä. Järjestetään yhteistyössä Syken kanssa patotietojärjestelmän auditointi, jonka perusteella päätetään tietojärjestelmän kehittämisen jatkosta. Patotietojärjestelmän kriittisen tiedon ajantasaisuus varmistetaan. Toteutetaan patoturvallisuuden ja tulvien perusasioden koulutus pelastusviranomaisille yhteistyössä Suomen palopäälystölaiton, LOUEVK:n ja KASEVK:n kanssa. Jatketaan yhteistyössä Syken kanssa patojen vahingonvaarakarttatyökalun kehitystyötä. Patoturvallisuuslain toimivuustarkastelua täydennetään kyberturvallisuusasioiden osalta. Patoturvallisuusoppaan päivitys valmistuu. Oppaan hydrologia ja vahingonvaarakarttojen laatimisen -ohjeet päivitetään yhteistyössä Syken kanssa. Järjestetään tulva- ja patopäivät yhteistyössä Syken ja Suurpadot ry:n kanssa. Järjestetään kaivospatojen omistajille neuvottelupäivä. Osallistutaan kansainvälisen suurpatojärjestön ICOLD:n toimintaan komitea- ja yleiskokousoyöskentelyn kautta sekä ICOLDin Euroopan klubissa. Edustetaan Suomea Euroopan patoturvallisuusviranomaisverkostossa. Toimitaan aktiivisesti Suurpadot-Suomen osasto ry:ssä mm. osallistumalla yhdistyksen johtokuntatoimintaan. Jatketaan yhteistyötä ulkomaisten toimijoiden kuten Nanjing Dam Safety Management Centerin kanssa.
--------------	--

Ilmastomuutosta hillitään tehokkailla maankäyttösektorin ja maatalouden ilmastotoimilla, ja ilmastomuutokseen sopeudutaan [valtakunnallinen tavoite]

Edistetään ilmastomuutokseen sopeutumisen huomioon ottamista alueellisessa työssä, kehitetään yhteistyötä ilmastoriskien tunnistamiseksi sekä tarvittavien sopeutumistoimien määrittämiseksi sekä edistetään toimijoiden tieto- ja osaamisohjan parantamista

Tavoite 2026	Vahvistetaan ilmastomuutokseen sopeutumisen osaamista ja tiedon saatavuutta alueilla sekä edistetään rahoitusta osaamisen ja rahoitusinstrumentteihin vaikuttamisen kautta. Koordinoidaan, edistetään ja seurataan kansallisen ilmastomuutokseen sopeutussuunnitelman (KISS2030) alueellista ja paikallista toimeenpanoa, tuotetaan tietoa suunnitelman väliarviointiin. Tuotetaan indikaattoritietoa osana KISS2030 seurantaa sekä soveltuvin osin MMM:n hallinnonalan sopeutumisen toimintaohjelman toimeenpanon seurantaan. Osallistutaan KISS LIFE -hankkeen konsortioon. Kehitetään sopeutumisen verkostoyhteistyötä, vertaisoppimista sekä sopeutumistiedon välittymistä tutkimuksesta ja hankkeista käyttäjille. Kehitetään ilmastoriskien hallinnan ja sopeutumisen osaamisen kehittämisen toimia, mm. sopeutumisen ABC-verkkokurssin hyödyntämistä. Vahvistetaan alueiden yrittäjien osaamista ilmastoriskien hallinnasta ja ilmastomuutokseen sopeutumisesta. Vahvistetaan tietoisuutta sopeutumisen taloudellisista näkökulmista. Edistetään MMM:n sopeutumisen toimintaohjelman toimeenpanoa välitarkastelun pohjalta. Varaudutaan ministeriöstä tuleviin muihin toimeksiantoihin priorisoimalla yksikön työtehtäviä tarpeen mukaan.
--------------	--

Jatketaan monihyötyisen valuma-aluelähtöisen vesienhallinnan edistämistä yhteistyössä asiantuntija- ja toimijaverkoston kanssa. Edistetään edelleen valuma-alue suunnittelun tiekartan toimien toteutusta ja tuetaan valuma-alue lähtöisen vesienhallinnan ohjausryhmän työtä. Edistetään osaamista mm. valuma-alue suunnittelun ABC -verkkokurssin hyödyntämisen tukemisella, kootaan aineistoja vesi.fi-sivustolle ja selvitetään hulevesien mitoituksen ajantasaisuus ja kuntien käytänteet diplomityön avulla.

Edistetään maankäyttösektorin ilmastosuunnitelman (MISU) alueellista toimeenpanoa, viedään eteenpäin KAISU:n ja MISUn maatalouden päästövähennystoimia sekä huolehditaan seurannasta alueilla

Tavoite 2026

Edistetään ei-tuotannollisia investointeja turvepeltojen vettämiseksi kasvihuonekaasupäästöjä vähentäviksi kosteikoiksi ja suon kaltaisiksi alueiksi. Luodaan edellytykset kosteikkoluotsi-mallin toteutukselle ja kytkemiselle olemassa oleviin valuma-aluekohtaisiin yhteistyöryhmiin ratkaisuna ojitettujen turvemaiden vettämistoimien tehostamiseen ja koordinoimiseen turvemaavaltaisilla valuma-alueilla. Käynnistetään seuranta vuoden aikana erilaisissa hankkeissa ja piloteissa rakennetuista kosteikoista.

Jatketaan metsien ilmastotoimien edistämistä. Hallinnoidaan metsien kasvua, hiilinielujen vahvistamista ja metsien ilmastomuutokseen sopeutumista edistävää valtakunnallista hankehakua. Hiilestä kiinni -yhteisön toimintaa suunnataan tukemaan hankkeiden koordinaatiota ja tulosten jalkautamista.

Toimitaan asiantuntijana vapaaehtoisten hiilimarkkinoiden ja luonnonarvomarkkinoiden edistämistehtävässä. Tuetaan maaperädirektiivin kansallisen toimeenpanon valmistelua sekä kansallisen ennallistamissuunnitelman valmistelua. Varaudutaan ministeriöstä tuleviin muihin toimeksiantoihin priorisoimalla yksikön työtehtäviä tarpeen mukaan.

Hyvinvointi ja yhdenvertaisuus

D1: Edistämme laadukasta ja tuottavaa työelämää, joka vastaa työelämän muutoksiin

Kotoutuminen ja työllistyminen tapahtuvat nopeasti ja maahanmuuttajien omaa vastuuta lisäävästi

Tavoite 2026

Elinvoimakeskus varmistaa osaltaan alue- ja paikallistasolla, että maahanmuuttajien työllistymistä tehostetaan, työllisyys nousee valtaväestön tasolle ja maahanmuuttajien omaa vastuuta kotoutumisestaan vahvistetaan.

Tilapäistä suojelua saavien työllistyminen ja kuntiin siirtyminen nopeutuu ja tehostuu.

Elinvoimakeskus seuraa ulkomaalaistaustaisten työllisyysastetta alueellaan, keskeisenä kohderyhmänä ulkomaalaistaustaiset naiset.

Elinvoimakeskus varmistaa osaltaan, että maahanmuuttajaitien työllisyys ja kielitaito paranevat.

Elinvoimakeskus tekee yhteistyötä KEHA-keskuksen kanssa maahanmuuton ja kotoutumisen alueellisen seurannan kehittämiseksi. Kotoutumisen seurannan kehittämisen viitekehyksenä ovat hallitusohjelman tavoitteet: työllistyminen, kielitaidon kehittyminen, suomalaiseen yhteiskuntaan perehtyminen ja sen sääntöjen noudattaminen sekä ruotsin kielellä kotoutumisen vahvistaminen.

Elinvoimakeskus tukee kotoutumislain ja muiden kotoutumisen edistämiseen vaikuttavien lakimuutosten toimeenpanoon valmistautumista alue- ja paikallistasolla.

Elinvoimakeskus huomioi toiminnoissaan työ- ja elinkeinoministeriön ja hallinnonalan strategiaan vuosille 2024–2030 kytkeytyvät kotoutumista koskevat valtakunnalliset pidemmän aikavälin tavoiteindikaattorit:

- Ulkomaalaistaustaisten työllisyysaste (%): tavoite 2026: 72,1
- Kansainvälisen suojelun perusteella maahan tulleiden työllisyysaste (%) 1/3/5/8 v

	maahantulon jälkeen: tavoite 2026: 15/30/50/72,1 - Kotoutumissuunnitelman saaneiden sosiaalityövaraus: tavoite 2026: Vähenee - Saavuttanut kotoutumiskoulutuksessa vähintään tavoitekielitasoa B1: tavoite 2026: 40 %
Tavoite 2027	Elinvoimakeskus varmistaa osaltaan alue- ja paikallistasolla, että maahanmuuttajien työllistymistä tehostetaan, työllisyys nousee valtaväestön tasolle ja maahanmuuttajien omaa vastuuta kotoutumisestaan vahvistetaan. Tilapäistä suojelua saavien työllistyminen ja kuntiin siirtyminen nopeutuu ja tehostuu. Elinvoimakeskus seuraa ulkomaalaistaustaisten työllisyysastetta alueellaan, keskeisenä kohderyhmänä ulkomaalaistaustaiset naiset. Elinvoimakeskus varmistaa osaltaan, että maahanmuuttajaitien työllisyys ja kielitaito paranevat. Elinvoimakeskus tekee yhteistyötä KEHA-keskuksen kanssa maahanmuuton ja kotoutumisen alueellisen seurannan kehittämiseksi. Elinvoimakeskus tukee kotoutumislain ja muiden kotoutumisen edistämiseen vaikuttavien lakimuutosten toimeenpanoa alue- ja paikallistasolla.
Alueelliseen yhteistyöhön, kansainvälistä suojelua saavien vastaanottoon ja rinnakkaisyhteiskuntien torjumiseen sekä hyvien väestösuhteiden edistämiseen panostetaan	
Tavoite 2026	Elinvoimakeskus vahvistaa tietoisuutta kotoutumisjärjestelmän kannustavuuden ja velvoittavuuden lisäämisestä. Osana alueellista yhteistyötä, elinvoimakeskus tukee kuntia ja hyvinvointialueita rinnakkaisyhteiskuntien syntymisen torjumisessa ja hyvien väestösuhteiden edistämisessä.
Tavoite 2027	Elinvoimakeskus vahvistaa tietoisuutta kotoutumisjärjestelmän kannustavuuden ja velvoittavuuden lisäämisestä. Osana alueellista yhteistyötä, elinvoimakeskus tukee kuntia ja hyvinvointialueita rinnakkaisyhteiskuntien syntymisen torjumisessa ja hyvien väestösuhteiden edistämisessä.
D2: Turvaamme puhtaat vedet, elinvoimaisen luonnon ja kulttuuriympäristöt sekä rakennetun ympäristön osana hyvinvointia ja turvallista arkea	
Vesien ja meren tilaa parannetaan toteuttamalla vesien- ja merenhoidon toimenpiteitä yhteistyössä sidosryhmien kanssa	
Vesien- ja merenhoitosuunnitelmien toimenpideohjelmien toteutuminen	
Tavoite 2026	Lapin EVK edistää ja aktivoi erityisesti maa- ja metsätalouden toimijoita toteuttamaan ja kohdentamaan vesienhoitotoimenpiteitä vesienhoitosuunnitelmien mukaisesti vesien suojeleminen kannalta merkittäviin kohteisiin. Vuoden 2026 aikana ympäristöministeriön rahoittamia avustushankkeita on käynnissä noin 6 ja uusia hankkeita käynnistetään arviolta 3. Säännöstelyn kehittämishankkeita on käynnissä vuonna 2026 1 kpl. Uusien kunnostusverkostojen muodostamista edistetään ja olemassa olevien verkostojen toimintaa tuetaan neuvonnalla ja avustuksilla. EVK seuraa toteuttamiensa ja edistämiensä vesienhoitotoimenpiteiden toteutumista ja toteutuksesta raportoidaan Lupa- ja valvontavirastolle. Tuetaan Lupa- ja valvontavirastoa vesien- ja merenhoidon toimenpiteiden suunnittelussa kaudelle 2028–2033 sekä kehitetään toimintamalli sekä varmistetaan yhteistyömenettelyiden toimivuus vesien- tai merenhoidon edistävien elinvoimakeskusten kesken ja muiden elinvoimakeskusten kanssa sekä elinvoimakeskusten sisällä eri osastojen välillä mm. luonnonsuojelu-, vesitalous-, liikenne-, kalatalous- ja avustussasioissa. Tässä yhteydessä varmistetaan elinvoimakeskusten yhtenäiset ja sujuvat yhteistyö-, lausunto- ja kommentointimenettelyt Lupa- ja valvontaviraston kanssa mm. vesilain- ja ympäristönsuojelulain menettelyissä, vesien- ja merenhoidossa, vesistöseurannoissa ja alueiden käytössä. Huolehditaan Ahti-ohjelmaan liittyvästä tiedonkeruusta ja

raportoinnista.

Tornionjoen TRIWA Life -hanketta jatketaan vuonna 2026 ja tehdään valuma-alue- ja vesistökunnostuksia 17 ha.

Elinvoimainen maaseutu, kulttuuriympäristö ja turvallinen rakennettu ympäristö luovat hyvinvointia

EVK:n yhteisen turvallisuutta ja hyvinvointia edistävän toimintatavan muodostaminen liikenteen, kulttuuriympäristön, maaseudun kehittämisen ja elinkeinoelämän tehtävissä. Yhteistyön jatkuvuuden varmistaminen LVV:n kanssa.

Tavoite 2026 Yhteistyön toimintatavat muodostuvat.

Tavoite 2027 Yhteistyö kehittyy ja tuo tuloksia.

Osallistuminen alueen ja alueiden väliseen yhteistyöhön, joka edistää kulttuuriympäristön hyvää tilaa sekä työn tuloksellisuutta

Tavoite 2026 Alueellisen yhteistyön tarpeet ja mahdollisuudet on tunnistettu, alueellisen yhteistyön verkostot jatkavat toimintaansa. Maaseudun kulttuuriympäristöjen (mm. perinnebiotoopit) vaalimisessa jatketaan tuloksellista yhteistyötä Lapin Leader-ryhmien ja Lapin museoiden sekä perinnerakentamisen osajien kanssa. Hyviä hanketoiminnalla saatuja tuloksia pyritään jalkauttamaan alueille, joille toiminta ei ole vielä ulottunut.

Tavoite 2027 Yhteistyö on tuloksellista ja luo lisäarvoa alueen kehittymiseen.

Henkilövahinkoon johtaneiden onnettomuuksien kokonaismäärä

Mittayksikkö	Tav 2026	Tav 2027	Tav 2028	Tav 2029
kpl	≤ 58	≤ 57		

Luonnon monimuotoisuus vahvistuu alueellisella yhteistyöllä

Luonnonsuojelualueverkoston kehittäminen osana METSO- ja Helmi-ohjelmia, ha

Mittayksikkö	Tav 2026	Tav 2027	Tav 2028	Tav 2029
ha	≥ 500 (≥ 400)	≥ 500 (≥ 400)		

Alueellisten luonnon monimuotoisuusohjelmien laatiminen ja toimeenpano

Tavoite 2026 Lapin alueellinen luonnon monimuotoisuusohjelma laaditaan Priodiversity Life-hankkeen yhteydessä vuosina 2026-2027. Sidosryhmäyhteistyötä toteutetaan Life-hankesuunnitelman mukaisesti. Hankkeessa luontotiedon kerääminen ja jäsentäminen tehdään pääosin hankekumppaneiden kanssa. Monimuotoisuuskeskittymien ja –verkostojen sekä hoidon ja ennallistamisen tarpeen tunnistamisessa sekä LUMO-ohjelman toteuttamiskeinojen suunnittelussa tehdään laajaa yhteistyötä maakunnan asukkaiden sekä sidosryhmien kanssa muun muassa järjestämällä yleisötilaisuuksia ja työpajoja sekä tiedottamalla aktiivisesti hankkeen etenemisestä eri kanavissa. LUMO-ohjelman valmistelun koordinaatiota muiden EVK:ten kanssa ja LUMO-työ kytketään yhteen vesien- ja merenhoidon sekä ilmastotavoitteiden kanssa.

Tavoite 2027 Lapin alueellinen luonnon monimuotoisuusohjelma laaditaan Priodiversity Life-hankkeen yhteydessä vuosina 2026-2027. Sidosryhmäyhteistyötä toteutetaan Life-hankesuunnitelman mukaisesti. Hankkeessa luontotiedon kerääminen ja jäsentäminen tehdään pääosin hankekumppaneiden kanssa. Monimuotoisuuskeskittymien ja –verkostojen sekä hoidon ja ennallistamisen tarpeen tunnistamisessa sekä LUMO-ohjelman toteuttamiskeinojen suunnittelussa tehdään laajaa yhteistyötä maakunnan asukkaiden sekä sidosryhmien kanssa muun muassa järjestämällä yleisötilaisuuksia ja työpajoja sekä tiedottamalla aktiivisesti hankkeen etenemisestä eri kanavissa. LUMO-ohjelman valmistelun koordinaatiota muiden EVK:ten kanssa ja LUMO-työ kytketään yhteen vesien- ja merenhoidon sekä ilmastotavoitteiden kanssa.

Valtionhallinnon yhteiset tavoitteet ja aluehallinnon mahdollistajat

Digitalisaation edistäminen

Elinvoimakeskusten digitaalinen turvallisuus sisältäen henkilöstön ajantasainen tietoturvaosaaminen (yhteistyössä KEHA-keskuksen kanssa)

Tavoite 2026	Elinvoimakeskus kannustaa ohjaa henkilöstöä kehittämään osaamistaan osallistumalla KEHA-keskuksen tarjoamiin koulutuksiin sekä seuraamalla viestintää aiheesta.
Tavoite 2027	Elinvoimakeskus kannustaa ohjaa henkilöstöä kehittämään osaamistaan osallistumalla KEHA-keskuksen tarjoamiin koulutuksiin sekä seuraamalla viestintää aiheesta.

Elinvoimakeskusten digitalisaatiota vauhdittavan yhteistekemisen ja kehittämisen hallintamallin luominen ja osaamisen jakaminen osasto- ja virastorajat ylittäen

Tavoite 2026	Osallistuminen aktiivisesti yhteistyötä varten tarvittavien verkostojen ja ryhmien suunnitteluun ja edelleen niiden toimintaan, joita digitalisaation vauhdittamiseksi tarvitaan ja tullaan perustamaan.
Tavoite 2027	Osallistuminen aktiivisesti yhteistyötä varten tarvittavien verkostojen ja ryhmien suunnitteluun ja edelleen niiden toimintaan, joita digitalisaation vauhdittamiseksi tarvitaan ja tullaan perustamaan.

Tekoälyn hyödyntäminen elinvoimakeskusten toimintaprosessien tehostajana ja henkilöstön arjen työn tukena

Tavoite 2026	Generatiivista tekoälyä on käyttänyt tai kokeillut henkilöstöstä vähintään puolet (nykytaso 30 %).
Tavoite 2027	Generatiivista tekoälyä on käyttänyt tai kokeillut henkilöstöstä puolet (nykytaso 30 %).

Tietojohtamisen kehittäminen

Tietojohtamisen osa-alue: kattava ja laadukas tiedonhallinta

Tavoite 2026	Tietotarpeiden määrittely ja tarkentaminen (sis. tietotarpeiden tunnistamisen ja päivittämisen prosessin rakentaminen)
Tavoite 2027	Tiedonhallinnan prosessien (tiedon hankinta, jalostaminen, tallentaminen ja jakaminen) ja niihin liittyvän yhteistyön ja työnjaon kehittäminen.

Tietojohtamisen osa-alue: systemaattinen tiedolla johtaminen

Tavoite 2026	Tiedon hyödyntämisen toimintamallien ja roolitusten rakentaminen sekä vastuiden määrittäminen.
Tavoite 2027	Tiedon hyödyntämisen toimintamallien kehittäminen tarvittavilta osin.

Tietojohtamisen osa-alue: henkilöstön osaamisen ja kyvykkyyden kehittäminen

Tavoite 2026	Strateginen henkilöstön kehittämissuunnitelman laadinta.
Tavoite 2027	Strategisen henkilöstön kehittämissuunnitelman toteutus.

Yhdenvertaisuuden, tasa-arvon ja syrjimättömyyden edistäminen

Toiminnallisen yhdenvertaisuussuunnittelun laatu

Tavoite 2026	Toiminnallisen yhdenvertaisuussuunnittelun tavoitetaso on asetettu ja laadittu sen pohjalta toiminnallinen yhdenvertaisuussuunnitelma etenemiseksi kohti seuraavaa tasoa.
--------------	---

Tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden toteutuminen

Vastuullisuusindeksi

Mittayksikkö HBaro 1-4	Tav 2026	Tav 2027	Tav 2028	Tav 2029
---------------------------	----------	----------	----------	----------

Toiminnallisen tehokkuuden sekä tuotosten ja laadunhallinnan tavoitteet

Asiakaspalvelutyytyväisyys

Mittayksikkö Kysely 1-5	Tav 2026 > 4,2	Tav 2027	Tav 2028	Tav 2029
----------------------------	-------------------	----------	----------	----------

Sidosryhmätyytyväisyys

Mittayksikkö Kysely 1-5	Tav 2026 > 4,0	Tav 2027	Tav 2028	Tav 2029
----------------------------	-------------------	----------	----------	----------

Elinvoimakeskusten toiminnan häiriötön käynnistyminen

Tavoite 2026	Ylijohtaja on aloittanut uuden viraston johdossa. Väliaikaiset osastopäälliköt ja yksiköiden päälliköt ovat aloittaneet tehtävissään. Virastojen johtamisjärjestelmä on valmis. Johtamisen foorumit ovat käynnistyneet. Henkilöstöllä on hyvä valmius toimia uusissa organisaatioissa. Henkilöstöä on tiedotettu ja koulutettu kattavasti. Henkilöstön ja esihenkilöiden muutostuki jatkuu. Asiakaspalvelut käynnistyvät ja toimivat. Henkilöstö -ja taloustietojen raportoinnit käynnistyvät. Uudet käyttöjärjestelmät, tietojärjestelmät, puhelimet ja sähköpostit on otettu käyttöön. Henkilöstöä on perehdytetty ja perehdytetään elinvoimakeskusten asianhallintajärjestelmään. Asioiden siirto elinvoimakeskusten asianhallintajärjestelmään jatkuu. Kyltit ja saapumisohjeet on asennettu tai asennetaan viipymättä. Elinvoimakeskusten verkkosivut ja intra on otettu käyttöön. Verkkosivujen kehittäminen jatkuu.
--------------	--

Toimintamenovähennysten hallittu toimeenpano

Tavoite 2026	Toimintamenovähennysten toteuttaminen on suunniteltu ja viraston menotaso saatettu vähennysten edellyttämään tasoon vuoden 2026 osalta
Tavoite 2027	Toimintamenovähennysten toteuttamisen suunnitelmaa on toteutettu ja viraston menotaso saatettu vähennysten edellyttämään tasoon vuoden 2027 osalta

Elinvoimakeskus ja sen tehtäväalat ovat yhteiskunnassa laajasti tunnetut

Tavoite 2026	Elinvoimakeskusten sisäistä ja ulkoista viestintää toteutetaan suunnitelmallisesti strategian ja viestinnän strategisten linjausten mukaisesti. Tavoitteena on selkeä asiakas- ja sidosryhmäviestintä sekä palveluiden ja tehtävien tunnetuksi tekeminen.
Tavoite 2027	Arvioidaan elinvoimakeskuksen ja sen tehtävälajien tunnettuvuutta yhteiskunnassa (KEHAn tukipalvelujen avulla)

Elinvoimakeskuksen ja LVV:n yhteistyön onnistuminen ympäristötehtävissä.

Tavoite 2026	Yhteistyön verkostot ja toimintatavat on muodostettu ja käytössä. Kuvaus toteutetuista toimista ja onnistumisesta.
Tavoite 2027	Elinvoimakeskuksen arvio onnistumisesta asteikolla 1-5 ja yhteistyön parantamiseksi vuonna 2027 eri menettelyissä/substansseissa toteutetut toimenpiteet.

4 Voimavarojen hallinta

Henkilöstövoimavarojen edistämisen tavoitteita seurataan HenkilöstöBaro -kyselytutkimuksen avulla, joka toteutetaan Elinvoimakeskuksissa ensimmäisen kerran 2026. Tämän vuoksi tälle vuodelle ei henkilöstövoimavarojen edistämiseksi ole asetettu numeerisia tavoitteita. Vuonna 2026 toteutettavan HenkilöstöBaron perusteella elinvoimakeskuksille asetetaan vuodelle 2027 numeeriset tavoitteet ja niille tavoitetasot.

Henkilöstövoimavarojen hallinta

Kokonaisindeksi				
Mittayksikkö HBaro 1-4	Tav 2026	Tav 2027	Tav 2028	Tav 2029
Johtaminen-indeksi				
Mittayksikkö HBaro 1-4	Tav 2026	Tav 2027	Tav 2028	Tav 2029
Organisaatio-indeksi				
Mittayksikkö HBaro 1-4	Tav 2026	Tav 2027	Tav 2028	Tav 2029
Henkilöstön ajantasaiset tehtäväkuvat				
Tavoite 2026	Koko henkilöstölle on laadittu ajantasaiset tehtäväkuvat			

5 Voimassaolo, seuranta ja allekirjoitukset

Tulossopimuksessa tulostavoitteet asetetaan lähtökohtaisesti koko sopimuskaudeksi. Tarvittaessa asetettuja tulostavoitteita voidaan kuitenkin päivittää ja muuttaa sopimuspäivitysten yhteydessä. Tulostavoitteiden saavuttamista kuvaavat vuosittaiset tavoitetasot asetetaan sitovasti seuraavalle vuodelle. Tulossopimusta päivitetään rullaavasti vuosittain.

Raportointi tulostavoitteiden toteutumisesta tehdään kaksi kertaa vuodessa. Tulostavoitteiden koko vuoden toteutumisesta raportoidaan tilinpäätöksessä ja siihen sisältyvässä toimintakertomuksessa. Tilinpäätöstietojen osalta tiedot toimitetaan ministeriölle viimeistään viikon kuluttua tilinpäätöksen hyväksymisestä ja puolivuotistietojen osalta 31.8. mennessä. Tulossopimuksen toteutumista arvioidaan ministeriön antamassa tilinpäätöskannanotossa toimintavuotta seuraavan vuoden kesäkuuhun mennessä.

Tulossopimus ja tilinpäätöstiedot julkaistaan Valtiokonttorin määräyksen mukaisesti <https://www.valtiokonttori.fi/maaraykset-ja-ohjeet/suunnittelun-ja-seurannan-asiakirjojen-julkaiseminen-tutkihallintoa-fi-palvelussa/>

Tavoitteiden toteutumisen arviointia varten tulossopimuksen mittareille on määritelty yksi läpi koko tulossopimuksen sovellettava arviointiasteikko. Elinvoimakeskusten ja KEHA-keskuksen osalta sovelletaan kolmiportaista asteikkoa eli ”liikennevalomallia”. Liikennevalomallissa tavoitteiden toteutumista arvioidaan seuraavasti: VIHREÄ (3) = tavoite on saavutettu tai ylitetty, KELTAINEN (2) = tavoite on saavutettu osittain/tydyttävästi tai siitä ollaan jääty jonkin verran, PUNAINEN (1) = tavoitteesta on jääty paljon tai se ei ole toteutunut lainkaan. Sanallisessa tulosraportoinnissa keskitytään tulossopimuksen tulostavoitteiden poikkeama- ja riskiraportointiin. Erityisesti tavoitteista jäämisestä ja sen syistä tulee raportoida.

Toimialaohjaus täydentää tulosohjausta tarvittaessa ja hallinnonalat ohjeistavat toimialaohjauksen menettelyistä erikseen.

Allekirjoitukset toteutetaan sähköisesti.

13.2.2026

Työ- ja elinkeinoministeriö	Tiina Korhonen, ylijohtaja
Maa- ja metsätalousministeriö	Pekka Pesonen, kansliapäällikkö
Ruokavirasto	Leena Räsänen, pääjohtaja
Opetus- ja kulttuuriministeriö	Heidi Backman, kansliapäällikkö
Ympäristöministeriö	Juhani Damski, kansliapäällikkö
Liikenne- ja viestintäministeriö	Miikka Rainiala, osastopäällikkö
Väylävirasto	Kari Wihlman, pääjohtaja
Lapin elinvoimakeskus	Jaakko Ylinampa, ylijohtaja

6 Liite

Liite 1: Määrärahataulukko

ELINVOIMAKESKUSTEN TOIMINTAMENOT VUODELLE 2026 (luonnos 9.2.2026)

Elinvoimakeskus	Palkkausmenot,			Matkat ja muut menot	Yhdistymisestä johtuva			Maksullinen toiminta	Muut muutokset		Momentin ylityksen kattaminen	YHTEENSÄ 2026 MÄÄRÄRAHA	Vuodelta 2025 siirtyvä määräraha (pl. korvamerkityt)*	Siirtyvät korvamerkityt määrärahat*	YHTEENSÄ KÄYTÖSSÄ V. 2026
	Palkkausmenot (vakinaiset)	määräaikainen henkilöstö*	KEHA lähtö tilanne		Tuottavuus- toimet	lisäsäästö			muutokset (pysyvät)	luonteiset*					
1. Uusimaa	8 160 600	94 200	-	249 000	-484 800	0	-11 000	240 100	0	0	-403 000	7 845 100	997 100	0	8 842 200
2. Lounais-Suomi	16 837 700	422 200	-	698 300	-1 028 900	-241 000	-244 000	21 700	0	0	-804 000	15 662 000	1 990 600	0	17 652 600
3. Kaakkois-Suomi	14 605 000	186 100	-	490 900	-887 700	-208 000	0	-70 000	0	0	-689 000	13 427 300	1 706 600	0	15 133 900
4. Sisä-Suomi	10 343 700	259 600	-	325 400	-620 100	-97 000	-4 098 000	0	0	0	-299 000	5 814 600	739 000	653 568	7 207 168
5. Keski-Suomi	8 399 800	57 800	-	221 500	-514 800	0	-8 000	-47 600	0	0	-396 000	7 712 700	980 300	0	8 693 000
6. Itä-Suomi	11 832 500	195 000	-	335 200	-719 000	-169 000	-27 000	205 400	0	0	-569 000	11 084 100	1 408 800	0	12 492 900
7. Etelä-Pohjanmaa	5 542 200	245 900	-	147 000	-307 100	0	-6 000	-2 100	0	0	-275 000	5 344 900	679 400	0	6 024 300
8. Pohjanmaa	4 283 200	216 600	-	137 200	-251 100	0	0	-21 000	0	0	-213 000	4 151 900	527 700	0	4 679 600
9. Pohjois-Suomi	8 812 600	24 600	-	347 800	-540 100	-85 000	-16 000	242 500	78 000	0	-433 000	8 431 400	1 071 600	0	9 503 000
10. Lappi	10 434 300	0	-	430 600	-651 100	0	-55 000	-14 000	-30 000	0	-494 000	9 620 800	1 222 800	6 000	10 849 600
KEHA oma toiminta	0	0	13 881 100	410 400	-419 500	-	-	553 300	0	0	-704 000	13 721 300	1 743 900	0	15 465 200
EVK yhteiset menot	250 000	0	32 144 500	-	-800 000	-	-	-262 000	0	0	-1 529 000	29 803 500	0	3 500 000	33 303 500
YHTEENSÄ	99 501 600	1 702 000	46 025 600	3 793 300	-7 224 200	-800 000	-4 465 000	846 300	48 000	-6 808 000	132 619 600	13 067 800	4 159 568		

*kertaluonteinen